

Hakcipta © tesis ini adalah milik pengarang dan/atau pemilik hakcipta lain. Salinan boleh dimuat turun untuk kegunaan penyelidikan bukan komersil ataupun pembelajaran individu tanpa kebenaran terlebih dahulu ataupun caj. Tesis ini tidak boleh dihasilkan semula ataupun dipetik secara menyeluruh tanpa memperolehi kebenaran bertulis daripada pemilik hakcipta. Kandungannya tidak boleh diubah dalam format lain tanpa kebenaran rasmi pemilik hakcipta.



**KEBAJIKAN DAN PENGURUSAN ANAK LUAR NIKAH ISLAM:
SUATU KAJIAN KES DI DAERAH KOTA SETAR
DAN KUBANG PASU, KEDAH**



ABD GHANI BIN AHMAD

UUM
Universiti Utara Malaysia

**DOKTOR PENGURUSAN
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
2018**

**KEBAJIKAN DAN PENGURUSAN ANAK LUAR NIKAH ISLAM
: SUATU KAJIAN KES DI DAERAH KOTA SETAR
DAN KUBANG PASU, KEDAH**



ABD GHANI BIN AHMAD (95677)

UUM
Universiti Utara Malaysia

**Tesis ini dikemukakan ke Ghazali Syafie Graduate School of
Government bagi memenuhi syarat penganugerahan
Ijazah Doktor Pengurusan
Universiti Utara Malaysia**



Kolej Undang-Undang, Kerajaan dan Pengajian Antarabangsa
(College of Law, Government and International Studies)
Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA TESIS / DISERTASI
(Certification of thesis / dissertation)

Kami, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(We, the undersigned, certify that)

ABD GHANI BIN AHMAD (95677)

Ph.D

calon untuk Ijazah
(candidate for the degree of)

telah mengemukakan tesis / disertasi yang bertajuk:
(has presented his/her thesis / dissertation of the following title):

**ISU KEBAJIKAN DAN PENGURUSAN ANAK LUAR NIKAH ISLAM : KAJIAN KES DI
DAERAH KOTA SETAR DAN KUBANG PASU, KEDAH**

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit tesis / disertasi.
(as it appears on the title page and front cover of the thesis / dissertation).

Bahawa tesis/disertasi tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan, sebagaimana yang ditunjukkan oleh calon dalam ujian lisan yang diadakan pada **5 APRIL 2018**

*That the said thesis/dissertation is acceptable in form and content and displays a satisfactory knowledge of the field of study as demonstrated by the candidate through an oral examination held on: **APRIL 5, 2018***

Pengerusi Viva
(Chairman for Viva)

: **PROF. MADYA DR. ZAINAL AMIN AYUB**

Tandatangan
(Signature)

Pemeriksa Luar
(External Examiner)

: **PROF. MADYA DR. AZIZAH MOHD**

Tandatangan
(Signature)

Pemeriksa Dalam
(Internal Examiner)

: **DR. FAUZIAH MOHD NOOR**

Tandatangan
(Signature)

Tarikh: **5 APRIL 2018**
Date

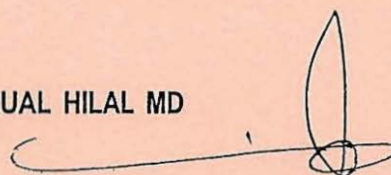
Nama Pelajar
(Name of Student) : **ABD GHANI BIN AHMAD (95677)**

Tajuk Tesis
(Title of the Thesis) : **ISU KEBAJIKAN DAN PENGURUSAN ANAK LUAR NIKAH
ISLAM : KAJIAN KES DI DAERAH KOTA SETAR DAN KUBANG
PASU, KEDAH**

Program Pengajian : **Ph.D**

(Programme of Study)

Penyelia
(Supervisor) : **PROF. Madya DR. NUARRUAL HILAL MD
DAHLAN**



Tandatangan
(Signature)



UUM

Universiti Utara Malaysia

KEBENARAN MENGGUNA

Dalam membentangkan tesis ini bagi memenuhi syarat sepenuhnya untuk ijazah Doktor Pengurusan Universiti Utara Malaysia, saya bersetuju bahawa Perpustakaan Universiti boleh secara bebas membenarkan sesiapa saja untuk memeriksa. Saya juga bersetuju bahawa penyelia saya atau jika ketiadaannya, Dekan Ghazali Syafie Graduate School of Government (GSGSG) diberi kebenaran untuk membuat salinan tesis ini dalam sebarang bentuk, sama ada keseluruhannya ataupun sebahagiannya, bagi tujuan kesarjanaan. Adalah dimaklumkan bahawa sebarang penyalinan atau penerbitan atau kegunaan tesis ini sama ada sepenuhnya atau sebahagian daripadanya bagi tujuan keuntungan kewangan, tidak dibenarkan kecuali setelah mendapat kebenaran bertulis dari saya. Juga dimaklumkan bahawa pengiktirafan harus diberikan kepada saya dan Universiti Utara Malaysia dalam sebarang kegunaan kesarjanaan terhadap sebarang petikan daripada tesis saya.

Sebarang permohonan untuk menyalin atau menggunakan mana-mana bahan dalam tesis ini, sama ada sepenuhnya atau sebahagiannya, hendaklah dialamatkan kepada:

Dekan (Ghazali Syafie Graduate School of Government)

UUM College of Law, Government and International Studies (UUM COLGIS)

Universiti Utara Malaysia

06010 UUM Sintok

Kedah Darul Aman

PENGHARGAAN

Alhamdulillah dan syukur dipanjatkan ke hadrat Allah SWT kerana dengan izinNya, saya dapat menyempurnakan tesis ini. Sesungguhnya dengan bantuan dan rahmat daripada Allah SWT, maka saya mampu mengharungi segala cabaran dan rintangan dalam perjalanan menimba ilmu ini dengan jayanya. Jutaan terima kasih diucapkan kepada Prof. Madya Dr Nuarrual Hilal Bin Md Dahlan selaku penyelia tesis yang telah banyak memberikan tunjuk ajar kepada saya dalam menyempurnakan tugas ini.

Saya juga mengucapkan jutaan terima kasih kepada pihak Universiti Utara Malaysia yang telah memberikan peluang kepada saya untuk melanjutkan pengajian di peringkat Doktor Pengurusan. Terima kasih juga diucapkan kepada pihak College of Law, Government and International Studies (COLGIS), Ghazali Syafie Graduate School of Government (GSGSG), Yayasan Bank Rakyat sebagai penaja kewangan, perpustakaan, institusi seperti JKM, RPNH dan individu yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam membantu saya melakukan penyelidikan ini.

Setinggi-tinggi penghargaan buat ayahanda, Hj Ahmad Bin Lebai Yusof yang memberikan suntikan semangat sehingga saya berjaya berada pada tahap ini. Tidak lupa juga kepada arwah bonda Hjh Halimah Binti Hj Saad yang tidak berpeluang merasai kejayaan saya. Penghargaan juga buat bonda, Sabariah Binti Abdul Hamid yang menyokong perjuangan saya. Buat isteri tercinta, Hjh Faridah Akma Binti Hj Wahid dan anak-anak tersayang Qurratul 'Ain Amirah, Amir Qayyum Baihaqi, Qurratul 'Ain Nabilah, Qurratul 'Ain Syakirah, Amir Firdaus Ishraqi, Amir Faez Sidqi dan Amir Fawwaz Najhi yang sangat memahami keutamaan masa saya menyiapkan penyelidikan ini berbanding masa bersama mereka. Tidak lupa juga kepada adik-beradik yang memberikan sokongan moral terutamanya Hjh Faridah, Dr Mahyudin dan Dr Nisar Mohammad yang turut membantu mencari idea dan bahan-bahan rujukan kepada saya. Tidak ketinggalan juga buat sanak saudara iaitu Hjh Zauyah/Hj Taib, Husna/Zakaria, Hj Abd Halim/Hjh Sahata, Mohd Asri/Fatimah, Hj Othman Ali, Norasmin, Dr Nooraini, Najwa/Mohd Khairul Shahizan, Safuan Zuhdi/Siti Nor Hanis, Mohammad/Noraihan, Suhimi/Najwa, Mohd Najib Fahmi/Wan Farah Hanani, Azzam Tamimi, Siti Fitriah, Mohd Fauzan Afifi, Siti Hajar dan Siti Munirah yang sentiasa mendoakan kejayaan ini.

Akhir sekali, saya berdoa kepada Allah SWT agar mengurniakan keberkatan ilmu untuk diri saya, keluarga dan masyarakat demi kebahagiaan di dunia dan akhirat.

ABSTRACT

The unhealthy social life among teenagers in the country has resulted in out-of-wedlock pregnancy and accordingly, increases the birth rates of illegitimate children. This research focuses on the issues of wellbeing and management of illegitimate children according to Syariah and legal perspectives. There are five key issues relating to illegitimate children which include guardianship, wellbeing and management, education, emotion and feeling as well as ethics and the behavioral change of the illegitimate children and their mothers. The biological mothers and their next of kin, adoptive families, government agencies and non-governmental organizations (NGOs) are the parties responsible for the wellbeing and management of the illegitimate children. The objectives of this research are: to identify issues relating to the wellbeing and management of illegitimate children in the State of Kedah, to assess the existing and relevant laws particularly in the State of Kedah, and to suggest solution mechanisms to address the issue. This research is qualitative in nature where library-based and field research methods are used for data collection. References were made to various relevant sources such as classical books, current books, acts and enactments, journals, government's official reports, court cases, etc. The field research employs the methods of face-to-face interviews using semi-structured questions and telephone interviews using structured questions based on purposive sampling. The data are analyzed using inductive and deductive approaches. The research outcome shows that there are biological mothers who have no choices but to give up their illegitimate children to adoptive families due to pressure from their parents in order to uphold the family's honor and dignity. There are also biological mothers who, with support from their families, willingly want to take care of the children despite the difficulties they have to face. This research suggests that the biological mothers and their next of kin, adoptive families and relevant government agencies should play effective roles within their respective capacities to uphold the wellbeing and good management of the illegitimate children. There is a need for the existing laws to be amended, enhanced and given a new breath to assure improvement for the best interest of all parties.

Keywords: Out-Of-Wedlock Teenage Pregnancies, Illegitimate Child, Syariah Laws, Conventional Laws, Kedah.

ABSTRAK

Pergaulan bebas di kalangan remaja sehingga hamil luar nikah menjadi isu besar dalam negara kita. Kesannya, berlaku peningkatan jumlah anak luar nikah dari tahun ke tahun. Isu ini sudah tentu membimbangkan masyarakat. Penyelidikan ini memfokuskan isu-isu kebajikan dan pengurusan anak luar nikah menurut hukum Syarak dan undang-undang. Terdapat lima (5) isu dan masalah yang berbangkit daripada kelahiran anak luar nikah antaranya: penjagaan, kebajikan dan pengurusan, pendidikan, emosi dan perasaan serta akhlak dan perubahan sikap kepada ibu kandung dan anak tersebut. Ibu kandung dan waris-warisnya, keluarga angkat, agensi kerajaan dan Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) merupakan pihak yang bertanggungjawab bagi memastikan kebajikan dan pengurusan anak luar nikah. Objektif penyelidikan ini bertujuan untuk mengenal pasti isu dan masalah mengenai kebajikan dan pengurusan anak luar nikah di Negeri Kedah, menilai peruntukan undang-undang bagi menangani isu kebajikan dan pengurusan anak luar nikah dalam kerangka undang-undang masa kini khususnya di Negeri Kedah seterusnya mencadangkan langkah penyelesaian masalah dan penambahbaikan peruntukan undang-undang sedia ada kepada pihak berkuasa untuk mengatasi isu kebajikan dan pengurusan anak luar nikah di Malaysia. Penyelidikan ini berbentuk kualitatif dengan kaedah penyelidikan perpustakaan dan lapangan digunakan untuk mengumpul data. Penyelidikan perpustakaan adalah asas utama untuk mendapatkan maklumat daripada pelbagai sumber seperti kitab *turath*, buku, akta dan enakmen, jurnal, laporan rasmi kerajaan, kes mahkamah dan sebagainya yang membincangkan kebajikan dan pengurusan anak luar nikah. Penyelidikan lapangan pula menggunakan kaedah temu bual bersemuka dengan soalan tidak berstruktur manakala temu bual secara telefon dengan soalan berstruktur berdasarkan sampel bertujuan (*purposive sampling*). Data dianalisis menggunakan pendekatan induktif dan deduktif. Hasil penyelidikan menunjukkan terdapat ibu kandung yang terpaksa menyerahkan anak luar nikah kepada keluarga angkat dengan pengaruh ibu bapa demi menutup aib dan menjaga maruah keluarga. Terdapat juga ibu kandung, dengan sokongan keluarga, sanggup menjaga anak tersebut walaupun berhadapan dengan kesusahan. Penyelidikan ini mencadangkan ibu kandung dan warisnya, keluarga angkat dan agensi kerajaan perlu melaksanakan tanggungjawab masing-masing demi menjaga kebajikan dan pengurusan anak luar nikah. Terdapat keperluan undang-undang sedia ada dipinda, ditambah dan digubal semula untuk penambahbaikan demi kepentingan semua pihak.

Kata kunci : Remaja Hamil Luar Nikah, Anak Luar Nikah, Hukum Syarak, Undang-Undang Konvensional, Kedah.

SENARAI KANDUNGAN

KEBENARAN MENGGUNA.....	i
PENGHARGAAN.....	ii
ABSTRAK.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ISI KANDUNGAN.....	v
SENARAI RAJAH.....	xii
SENARAI AKTA/STATUT.....	xiii
SENARAI KES.....	xv
SENARAI SINGKATAN.....	xvii

BAB SATU : PENGENALAN

1.1	Pendahuluan.....	1
1.2	Permasalahan Penyelidikan.....	3
1.3	Persoalan Penyelidikan.....	16
1.4	Objektif Penyelidikan.....	16
1.5	Hipotesis Penyelidikan.....	17
1.6	Kepentingan Penyelidikan.....	17
1.7	Limitasi Penyelidikan.....	19
1.8	Definisi Tajuk Penyelidikan.....	23
1.9	Sorotan Karya.....	26
1.9.1	Kesahtarafan Anak	27
1.9.2	Hak-hak Anak Luar Nikah Di Sisi Undang-undang.....	31
1.9.3	Kebajikan dan Pengurusan Anak Luar Nikah.....	37
1.10	Metodologi penyelidikan.....	43
1.10.1	Reka Bentuk Penyelidikan.....	43
1.10.1.1	Penyelidikan Undang-undang.....	45
1.10.1.2	Kajian Kes.....	48
1.10.2	Metodologi Pengumpulan Data.....	49
1.10.2.1	Penyelidikan Perpustakaan.....	49

1.10.2.2 Penyelidikan Lapangan.....	50
1.10.3 Metodologi Analisis Data.....	54
1.10.3.1 Pendekatan Induktif.....	54
1.10.3.2 Pendekatan Deduktif.....	55
1.11 Kerangka Teori.....	58
1.12 Ringkasan Bab.....	60

BAB DUA : ANAK LUAR NIKAH DI MALAYSIA : REALITI DAN FAKTA

2.1 Pengenalan.....	62
2.2 Gejala Anak Luar Nikah Di Malaysia.....	63
2.2.1 Fakta-fakta.....	74
2.2.2 Faktor-faktor.....	79
2.2.2.1 Diri sendiri.....	80
2.2.2.2 Keluarga.....	82
2.2.2.3 Pengaruh rakan sebaya.....	85
2.2.2.4 Persekitaran.....	86
2.2.3 Hak-hak sosial dan implikasi.....	88
2.2.3.1 Penamaan dan <i>nasab</i>	89
2.2.3.2 Perwarisan harta pusaka.....	90
2.2.3.3 Penentuan status agama.....	90
2.2.3.4 Pembuangan bayi.....	91
2.2.3.5 Penderaan.....	92
2.2.4 Pengurusan.....	93
2.2.5 Prospek dan rancangan.....	96
2.3 Agensi Pengurusan.....	100
2.3.1 Agensi Kerajaan.....	100
2.3.1.1 Kuasa.....	108
2.3.1.2 Limitasi.....	109
2.3.1.3 Kejayaan.....	113
2.3.1.4 Isu dan cabaran.....	116
2.3.1.5 Prospek.....	118

2.3.2	Agensi Swasta.....	122
2.3.2.1	Kuasa.....	124
2.3.2.2	Limitasi.....	127
2.3.2.3	Kejayaan.....	131
2.3.2.4	Isu dan cabaran.....	133
2.3.2.5	Prospek.....	135
2.4	Rumusan.....	138

BAB TIGA : ISU-ISU MELIBATKAN ANAK LUAR NIKAH

3.1	Pengenalan.....	140
3.2	Kedudukan Sabitan <i>Nasab</i> Anak Luar Nikah Kepada Bapa Biologi Mengikut Hukum Syarak.....	141
3.3	Isu-isu Anak Luar Nikah Menurut Islam.....	148
3.3.1	Nafkah.....	148
3.3.2	Pendidikan.....	156
3.3.3	Penjagaan (<i>Hadanah</i>).....	160
3.3.4	Institusi Kebajikan.....	163
3.3.5	Perkhidmatan penjagaan.....	167
3.4	Kedudukan Sabitan <i>Nasab</i> Anak Luar Nikah Kepada Bapa Biologi Mengikut Undang-undang Keluarga Islam.....	174
3.5	Isu-isu Anak Luar Nikah Menurut Undang-undang.....	178
3.5.1	Nafkah.....	179
3.5.2	Pendidikan.....	189
3.5.3	Penjagaan (<i>Hadanah</i>).....	197
3.5.4	Institusi Kebajikan.....	206
3.5.5	Perkhidmatan penjagaan.....	210
3.6	Rumusan.....	214

BAB EMPAT : KAJIAN KES DI DAERAH KOTA SETAR DAN KUBANG PASU

4.1	Pengenalan.....	216
4.2	Latar belakang Subjek.....	221
4.2.1	Subjek 1.....	221
4.2.2	Subjek 2.....	222
4.2.3	Subjek 3.....	222
4.2.4	Subjek 4.....	222
4.2.5	Subjek 5.....	223
4.2.6	Subjek 6.....	223
4.2.7	Subjek 7.....	223
4.3	Isu-isu dalam penyelidikan kes.....	223
4.3.1	Penjagaan.....	224
4.3.2	Kebajikan dan Pengurusan.....	231
4.3.3	Pendidikan.....	241
4.3.4	Emosi dan Perasaan.....	251
4.3.5	Akhlak dan Perubahan Sikap.....	257
4.4	Analisis Undang-undang.....	263
4.4.1	Penjagaan.....	263
4.4.2	Kebajikan dan Pengurusan.....	277
4.4.3	Pendidikan.....	296
4.4.4	Emosi dan Perasaan.....	303
4.4.5	Akhlak dan Perubahan Sikap.....	314
4.5	Rumusan.....	322

BAB LIMA : DAPATAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan.....	327
5.2	Dapatan Penyelidikan.....	328
5.2.1	Penjagaan.....	328
5.2.1.1	Tiada peruntukan mengenai tanggungjawab bapa biologi.....	328
5.2.1.2	Tiada peruntukan undang-undang mengenai maklumat	

bapa biologi.....	332
5.2.1.3 Tiada pusat jagaan khas untuk anak luar nikah.....	336
5.2.1.4 Penempatan anak luar nikah di institusi JKM mengundang masalah.....	338
5.2.2 Cadangan.....	340
5.2.2.1 Pindaan Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Kedah) 2008 (Enakmen 7).....	340
5.2.2.2 Penambahan Peruntukan baharu dalam Enakmen Kesalahan Jenayah Syariah (Kedah) 2014 (Enakmen 18).....	342
5.2.2.3 Penubuhan pusat jagaan khas anak luar nikah.....	344
5.2.2.4 Kelayakan seorang penyelia di pusat jagaan khas anak luar nikah mestilah memenuhi syarat-syarat yang ditetapkan oleh undang-undang.....	345
5.2.3 Kebajikan dan Pengurusan.....	345
5.2.3.1 Bapa biologi terlepas daripada tanggungjawab menyara nafkah anak luar nikah.....	345
5.2.3.2 Tiada peruntukan mengenai kebajikan dan pengurusan anak luar nikah dalam undang-undang keluarga Islam.....	352
5.2.3.3 Penyerahan dan pendaftaran nama anak luar nikah kepada keluarga angkat tidak mematuhi hukum syarak dan <i>prosedur</i> undang-undang.....	357
5.2.3.4 LZNK dan Baitulmal Negeri Kedah tidak mempunyai peruntukan khas kepada ibu dan anak luar nikah.....	361
5.2.4 Cadangan.....	366
5.2.4.1 Pindaan Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Kedah) 2008 (Enakmen 7).....	366
5.2.4.2 Penyusunan semula bab-bab dalam Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Kedah) 2008 (Enakmen 7).....	368
5.2.4.3 Pindaan Akta Pendaftaran Kelahiran dan Kematian 1957 (Akta 299).....	370
5.2.4.4 Penguatkuasaan terhadap kad pranatal (kad merah) untuk	

	sijil kelahiran dan kad pengenalan serta surat akuan berkanun ibu kandung untuk proses pengangkatan	372
5.2.4.5	Pelbagaikan kategori bantuan terhadap ibu kandung dan anak luar nikah serta penguatkuasaan perintah mahkamah oleh LZNK dan Baitulmal.....	373
5.2.5	Pendidikan.....	375
5.2.5.1	Tiada ilmu pengetahuan tentang pendidikan anak luar nikah.....	375
5.2.5.2	Tiada penguatkuasaan undang-undang mewajibkan anak luar nikah bersekolah.....	379
5.2.5.3	Tiada peruntukan denda kepada bapa biologi.....	381
5.2.5.4	Kemiskinan keluarga tidak menjamin anak luar nikah bersekolah.....	383
5.2.6	Cadangan.....	385
5.2.6.1	Penubuhan pusat latihan pengurusan anak luar.....	385
5.2.6.2	Tindakan dan Penguatkuasaan Akta Pendidikan (Pindaan) 2002(Akta A1152).....	386
5.2.6.3	Penambahan peruntukan Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Kedah) 2008 (Enakmen 7).....	387
5.2.6.4	Tabung kemiskinan murid di peringkat KPM perlu diaktifkan.....	389
5.2.7	Emosi dan Perasaan.....	389
5.2.7.1	Tiada hukuman setimpal atas kesalahan penderaan, pembuangan dan pembunuhan anak luar nikah.....	389
5.2.7.2	Tiada perasaan hormat dan wujud pengabaian kasih sayang....	395
5.2.8	Cadangan.....	398
5.2.8.1	Memperkasa dan memperluaskan bidang kuasa Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 (Akta 355) dan Seksyen Syariah, Jabatan Peguam Negara.....	398
5.2.8.2	Memupuk budaya kasih sayang dan belas kasihan.....	400
5.2.9	Akhlag dan Perubahan Sikap.....	401

5.2.9.1	Pengabaian perintah agama punca remaja terlibat seks bebas...	401
5.2.9.2	Sikap negatif keluarga dan masyarakat terhadap anak luar nikah.....	406
5.2.10	Cadangan.....	410
5.2.10.1	Memantapkan pendidikan agama kepada anak remaja.....	410
5.2.10.2	Mewujudkan budaya masyarakat penyayang dan budaya <i>Ikram</i>	410
5.3	Rumusan.....	411
 BAB ENAM : RUMUSAN.....		 415
 RUJUKAN :		 420



UUM
Universiti Utara Malaysia

SENARAI RAJAH

<i>Rajah 1.11</i>	Kerangka Teori Penyelidikan	59
<i>Rajah 4.1</i>	Kajian Kes 1 Daerah Kota Setar.....	218
<i>Rajah 4.2</i>	Kajian Kes 2 Daerah Kota Setar.....	219
<i>Rajah 4.3</i>	Kajian Kes 3 Daerah Kubang Pasu	220
<i>Rajah 4.4</i>	Kajian Kes 4 Daerah Kubang Pasu	221
<i>Rajah 5.1</i>	Hasil Baitulmal (2012 – 2016).....	363
<i>Rajah 5.2</i>	Kutipan Zakat (2012 – 2016).....	364



SENARAI AKTA/STATUT

1. Akta Harta Pusaka Kecil (Pembahagian) 1955 (Akta 98)
2. Akta Kanak-Kanak 2001 (Akta 611) dan (Pindaan) 2016 (Akta A 1511)
3. Akta Keganasan Rumahtangga 1994 (Akta 521)
4. Akta Kesahtarafan 1961 (Akta 60)
5. Akta Kesalahan Jenayah Syariah (Wilayah Persekutuan), 1997 (Akta 559)
6. Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 (Akta 355)
7. Akta Membaharui Undang-undang (Perkahwinan dan Perceraian), 1976 (Akta 164)
8. Akta Pendidikan 1996 (Akta 550) dan (Pindaan) 2002 (Akta A 1152)
9. Akta Pendaftaran Kelahiran dan Kematian 1957 (Akta 299)
10. Akta Pendaftaran Pengangkatan 1952 (Akta 253)
11. Akta Pengangkatan 1952 (Akta 257)
12. Akta Perempuan Bersuami dan Anak-anak (Nafkah) 1950 (Akta 263)
13. Akta Perempuan Bersuami & Anak (Penguatkuasaan Nafkah) 1968 (Akta 794)
14. Akta Perlembagaan (Pindaan) 1988 (Akta A704)
15. Akta Probet dan Pentadbiran 1959 (Akta 97)
16. Akta Pusat Jagaan 1993 (Akta 506)
17. Akta Rahsia Rasmi 1972 (Akta 88)
18. Akta Tatacara Jenayah Syariah (Wilayah Persekutuan) 1997 (Akta 560)
19. Akta Umur Dewasa 1971 (Akta 21)
20. Akta Undang-undang Keluarga Islam (Wilayah Persekutuan), 1984 (Akta 303)
21. Enakmen Jenayah Syariah (Selangor), 1995
22. Enakmen Kesalahan Jenayah Syariah (*Takzir*) (Terengganu), 2001
23. Enakmen Jenayah Syariah (Negeri Sembilan), 2004
24. Enakmen Kesalahan Jenayah Syariah (Kedah), 2014
25. Enakmen Mahkamah Syariah (Kedah), 2008
26. Enakmen Pentadbiran Undang-undang Islam (Kedah), 2008

27. Enakmen Tatacara Jenayah Syariah (Negeri Sembilan) 2003
28. Enakmen Tatacara Jenayah Syariah (Perlis) 2006
29. Enakmen Tatacara Jenayah Syariah (Kedah), 2014
30. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Selangor), 2003
31. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Sembilan), 2003
32. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Perlis), 2006
33. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Kedah), 2008
34. Kanun Keseksaan (Akta 574)
35. Kanun Prosedur Jenayah (Akta 593)
36. Perlembagaan Persekutuan



SENARAI KES

1. A Child & Others lwn Jabatan Pendaftaran Negara & Others, Fail Kes Mahkamah Rayuan Kuala Lumpur 2016
2. Dalip Kaur lwn Pegawai Polis Daerah Bukit Mertajam, JH (2) 1993
3. Ervin Ahbabovic lwn Amalya Evelyn Abdullah, LNS (3) 2012
4. Fatimah Abdullah dan Zainal Abidin Mat Zin lwn Mat Zin Kassim, Fail Kes MTS Terengganu 1999
5. Ibrahim Mat Isa, Fail Kes MTS Kedah 2014
6. Ismail Ishak lwn Kalam Mamat, JH (1) 1995
7. Jamuri Ishak dan Azira Aziz, Fail Kes MTS Kedah 2013
8. Jumadi Patomdang lwn Ketua Pendakwa Syarie Wilayah Persekutuan, CLJ (Sya) (1) 2013
9. Ketua Pendakwa Syarie Wilayah Persekutuan lwn Junaizulhisham Juhari & Anor, CLJ (Sya) (1) 2012
10. Kulasingam lwn Rasammah, MLJ (2) 1981
11. Maryam Nurisa Othman lwn Huzairin Basir, JH (2) 2011
12. Mohd. Habibullah Mahmood lwn Faridah Dato Talib, MLJ (2) 1992
13. Mohd Hanif Farikullah lwn Bushra Chaudri, MLJ (5) 2001
14. Muhamad Ezaac Iskandar Abdullah & 2 yang lain lwn Jabatan Pendaftaran Negara & 2 yang lain, LNS (1) 2016
15. Nor Rohayu Lat, Fail Kes MTS Kedah, 2013.
16. Pendakwa Raya lwn Abd Rahman Md Kassim, LNS (1) 1995
17. Pendakwa Syarie lwn Muhammad Fauzullah Ahmad Basheer, LNS (3) 2012
18. Ramah lwn Laton, FMSLR (CA) 1927
19. Rokiah Abdul Jalil lwn Mohd Idris Shamsuddin, JH (2) 1989
20. Roslan Abdul Ghani lwn Zulkifli Mohd Nasir, JH (1) 1989
21. Shah Ruzan Hamdan lwn Ketua Pendakwa Syarie Wilayah Persekutuan, CLJ (Sya) (1) 2013

22. Sistem Televisyen Malaysia Bhd & Ors lwn Nurullah Zawawi & Anor, CLJ (9) 2015
23. Siti Nur Azira Hj Abdul Ghani, Fail Kes MTS Kedah 2012
24. Wan Hashim Wan Ahmad lwn Juatee Jantan, CLJ (Sya) (1) 2013
25. Zafrin Zulhilmi Pauzi lwn Noor Aini Nasron, Fail Kes MTS Terengganu 2012
26. Zakaria Othman lwn Pendakwa Raya, Fail Kes MT Terengganu 2000
27. Zubaidah Othman & Anor lwn Sofiah Elam & Anor, CLJ (Sya) 2004



SENARAI SINGKATAN

AA	Asrama Akhlak
AIM	Amanah Ikhtiar Malaysia
AJK	Ahli Jawatankuasa
BAKA	Bahagian Kaunseling dan Agama
BKK	Bantuan Kanak-Kanak
BKP	Biasiswa Kecil Persekutuan
BPN	Badan Perundangan Negeri
BRIM	Batuan Rakyat 1 Malaysia
CRC	Clinical Research Centre
CSR	Corporate Social Responsibility
DNA	Deoxyribonucleic Acid
DUN	Dewan Undangan Negeri
GLC	Government Link Company
GTP	Government Transformation Programme
HIV	Human Immunodeficiency Virus
HRPZ II	Hospital Raja Perempuan Zainab II
HSB	Hospital Sultanah Bahiyah
I-KeuNITA	Jejari Bistari dan Inkubator Keusahawanan Wanita
I-KIT	Inkubator Kemahiran Ibu Tunggal
IKSIM	Institut Kajian Strategik Islam Malaysia
ILIM	Institut Latihan Islam Malaysia
IPO	Interim Protection Order
IVF	In Vitro Fertilisation
JAİK	Jabatan Agama Islam Kedah
JAİM	Jabatan Agama Islam Melaka
JAIN	Jabatan Agama Islam Negeri
JAKİM	Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
JAWI	Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan

JBG	Jabatan Bantuan Guaman
JHEAIK	Jabatan Hal-Ehwal Agama Islam Kelantan
JKKK	Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung
JKM	Jabatan Kebajikan Masyarakat
JKN	Jabatan Kesihatan Negeri
JKPTG	Jabatan Ketua Pengarah Tanah dan Galian
JKS	Jabatan Kebajikan Sosial
JPMC	Jawatankuasa Penyiasatan Murid Cicir
JPN	Jabatan Pendaftaran Negara
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
JPW	Jabatan Pembangunan Wanita
JZNK	Jabatan Zakat Negeri Kedah
KAFA	Kelas Agama dan Fardhu Ain
KDYMM	Kebawah Duli Yang Maha Mulia
KHEW	Kementerian Hal-Ehwal Wanita
KHKK	Konvensyen Hak Kanak-Kanak
KIR	Ketua Isi Rumah
KKM	Kementerian Kesihatan Malaysia
KMC	Kedah Medical Centre
KPI	Key Performance Indicator
KPJ	Kumpulan Perubatan Johor
KPWK	Kementerian Pembangunan Wanita dan Keluarga
KPWKM	Kementerian Pembangunan Wanita Keluarga dan Masyarakat
KWAPM	Kumpulan Wang Amanah Pelajar Miskin
KWSP	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja
LKPI	Lembaga Kebajikan Perempuan Islam
LZCKP	Lembaga Zakat Cawangan Kubang Pasu
LZNK	Lembaga Zakat Negeri Kedah
MAIJ	Majlis Agama Islam Johor
MAIK	Majlis Agama Islam Kedah
MAIN	Majlis Agama Islam Negeri

MAIP	Majlis Agama Islam Perak
MAIS	Majlis Agama Islam Selangor
MEB	Model Ekonomi Baru
MKI	Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia
MKK	Majlis Kebangsaan Bagi Kanak-Kanak
MKRA	Ministerial Key Result Area
NGO	Non Government Organisation
NKEA	National Key Economic Area
NKRA	National Key Result Area
PAKK	Pusat Aktiviti Kanak-Kanak
PAS	Parti Islam Se-Malaysia
PDK	Pusat Dalam Komuniti
PDRM	Polis DiRaja Malaysia
PGSM	Persatuan Peguam Syarie Malaysia
PPK	Pasukan Pelindungan Kanak-Kanak
PPKK	Pusat Pelindungan Khas Kanak-Kanak
PKMD	Pegawai Kebajikan Masyarakat Daerah
PKS	Program Khidmat Saksi
PKWR	Pusat Khidmat Wakil Rakyat
PO	Protection Order
PSS	Program Susu Sekolah
RBL	Rumah Budak Laki-Laki
RKK	Rumah Kanak-Kanak
RKM	Rumah Kanak-Kanak Mini
RM	Rancangan Malaysia
RMK 10	Rancangan Malaysia Kesepuluh
RMK 11	Rancangan Malaysia Kesebelas
RMT	Rancangan Makanan Tambahan
RPNH	Rumah Pelindungan Nurul Hana
RTH	Rumah Tunas Harapan

RUU	Rang Undang-Undang
SHKH	Sekolah Harapan Rumah Harapan
SITKB	Skim Insurans Takaful Kemalangan Berkelompok
SPBT	Skim Pinjaman Buku Teks
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
SRI	Strategic Reform Initiative
SSI	Social Services Inspectorate
STB	Sekolah Tunas Bakti
TASKA	Taman Asuhan Kanak-Kanak
TSH	Taman Sinar Harapan
TSP	Taman Seri Puteri
UKM	Universiti Kebangsaan Malaysia
UM	Universiti Malaya
UMS	Universiti Malaysia Sabah
UNFPA	The United Nations Population Fund
UniSZA	Universiti Sultan Zainal Abidin
UPM	Universiti Putra Malaysia
USIM	Universiti Sains Islam Malaysia
WHO	World Health Organisation
YAB	Yang Amat Berhormat
YB	Yang Berhormat

BAB SATU

PENGENALAN

1.1 Pendahuluan

Anak-anak diibaratkan seperti perhiasan kepada kedua-dua ibu bapa mereka. Kelahiran seorang anak merupakan suatu kebanggaan dalam keluarga yang dizahirkan melalui sifat kasih sayang, kegembiraan dan penuh pengharapan. Kehadiran mereka merupakan generasi pewaris keluarga pada masa hadapan yang terbina dalam sebuah keluarga bahagia dan harmoni pasangan kedua-dua ibu bapa melalui proses perkahwinan yang halal. Walau bagaimanapun, terdapat anak-anak yang dilahirkan tanpa melalui perkahwinan yang sah sama ada melalui perbuatan zina ataupun rogol dan status mereka dikenali sebagai anak luar nikah. Namun begitu, kelahiran mereka tidak boleh dipersalahkan kerana mereka tidak berdosa, tidak menanggung dosa kedua-dua ibu bapanya, sebaliknya mempunyai hak-hak tertentu untuk menikmati kesempurnaan hidup sama seperti kanak-kanak yang lain.

Di negara kita, kelahiran anak luar nikah sudah menjadi isu besar yang sangat membimbangkan masyarakat. Peruntukan undang-undang sedia ada gagal menangani isu-isu kelahiran anak luar nikah. Kisah-kisah tentang pembuangan bayi, pembunuhan dan peningkatan jumlah remaja hamil luar nikah yang ditempatkan di pusat-pusat perlindungan didedahkan oleh media arus perdana seperti media cetak, media elektronik,

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

- Abd Ghani Ahmad dan Nuarrual Hilal Md Dahlan. “Kewajipan Menanggung Nafkah Anak Tak Sah Taraf : Satu Kajian Kes di Negeri Kedah”. *Kanun*. Jil. 28. Bil. 2, (2016) : 219.
- Abd Rashid Hj Ahmad. “Aspek-Aspek Pendidikan Dalam Solat”. *Jurnal Usuluddin*. Vol. 2. No.1 (1995) : 164.
- Abdullah Alwi Hj Hassan. “Konsep dan Peranan Baitulmal Di Zaman Kegemilangan Islam”. *Ke Arah Pembangunan Baitulmal Kebangsaan*, Pynt. Nik Mustapha Nik Hassant. Cet. 1. Kuala Lumpur : IKIM, 2003.
- Abdullah Basmeih. *Tafsir Pimpinan al-Rahman kepada Pengertian Al-Quran*. Cet. 15. Kuala Lumpur : Darul Fikri, 1998.
- Abdullah Nasih ‘Ulwan. *Tarbiyah al-Awlad Fi al-Islam*. Jil. 1. Cet. 5. Kaherah : Dar al-Salam, 1428H/2007M.
- Abdul Halim ‘Uwais. *Mausu’ah al-Fiqh al-Islami al-Mu’asiri*. Cet. 1. Mansurah : Dar al-Wafa’, 1426H/2005M.
- Abdul Kadir Audah. *al-Tasyri’ al-Jinaie al-Islami*. Edisi 4, Jil. 1. Beirut : al-Risalah Publisher, 1998.
- Abdul Karim Zaidan. *Al-Mufasssol fi Ahkamil Mar’ah wa al-Bayt al-Muslim fi al-Shari’atil Islamiyyah*. Juz. 9. Cet 3. Beirut : Muassasah al-Risalah, 1997.
- Abdul Majid Omar. “Kedudukan Anak Tak Sah Taraf : Dari Aspek Pandangan Syarak, Nasab Dan Perwarisan Serta Kekeluargaan Islam”. Kertas kerja sempena Kempen “Sah Nikah Sah Nasab”. JAKIM dan ILIM, Bangi, Selangor, 18 Mac, 2013).
- Abdul Monir Yaacob. “Ke Arah Penubuhan Baitulmal Kebangsaan di Malaysia : Isu-isu Berkaitan Perundangan”. *Ke Arah Pembangunan Baitulmal Kebangsaan*, pynt. Nik Mustapha Nik Hassan. Cet. 1. Kuala Lumpur : IKIM, 2003.
- Adibah Bahori dan Siti Zubaidah Ismail. “Pencegahan Dan Hukuman Perbuatan Buang Bayi Menurut Kerangka Perundangan Syariah Dan Sivil Di Malaysia: Cukupkah Undang-Undang Yang Ada?”. Kertas kerja. (Akademi Pengajian Islam, UM, Kuala Lumpur, t.th).
- Ahmad bin Abd al-Razak Al-Dawish. *Fatawa Al-Lujnah Al-Daimah Lil Mabhus Al-‘Alamiah Wa al-Ifta’*. Cet. 4. Riyadh : Al-Mamlakah Al-‘Arabiyyah As-Su’udiyah, Muassasah Al-Amirah, 1423H/2002M.

- Ahmad Hisham Azizan dan Zarrina Che Saari. "Terapi Solat dalam Menangani Penyakit Gelisah (Anxiety) Menurut Perspektif Psikoterapi Islam". *Jurnal Usuluddin*. Bil. 29 (Januari-Jun 2009) : 7.
- Ahmad Ibrahim. "Pindaan kepada Perkara 121 Perlembagaan Persekutuan dan Kesannya kepada Pentadbiran Undang-undang Islam". *Jurnal Hukum*. Jil. 7. Bhg. 2 (1991) : 136.
- Ahmad Ibrahim Abu Sin. *Pengurusan Dalam Islam*. Cet. 1. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 1991.
- Ahmad Iman Arief dan Supiyaton Mokti. *Adab-Adab Keislaman*. Cet. 1. Kuala Lumpur : Sabunai Media Sdn. Bhd., 2006.
- Ahmad Muhammad al-Zarqa'. *Syarah al-Qawaid al-Fiqhiah*. Cet. 6. Damsyik : Dar al-Qalam, 1422H/2001M.
- Ahmad Raisuni. *Muhadharat Fi Maqasid al-Syariah*. Cet. 1. Kaherah : Dar as-Salam, 1430H/2009.
- Ahmad al-Raisuni. *Nazariyyah al-Maqasid 'Inda al-Imam al-Syatibi*. Kaherah : Dar al-'Alamiyyah Li al-Kitab al-Islami, 1401H/1981M.
- Ahmad Redzuwan Mohd Yunus. *Gejala Sosial Dalam Masyarakat Islam : Punca dan Penyelesaian*. Terbitan Pertama. Kuala Lumpur : Utusan Publications and Distributors, 2003.
- Ahmad Sabri Ibrahim. "Implikasi Kesahtarafan : Kajian Menurut Undang-undang Islam dan Undang-undang Sivil Di Malaysia". Sarjana Pengajian Islam, UKM, 2011.
- Ahmad Shukri Abdul Hamid. "Modal Sosial dan Kebajikan Kanak-kanak", *Penilaian Psikososial Kanak-kanak : Isu-isu Kebajikan dan Perkembangan*, pynt. Azlin Hilma Hillaluddin dan Zarina Mat Saad. Cet. 2. Sintok : UUM Press, 2012.
- Ahmad Sunawari Long. *Pengenalan Metodologi Penyelidikan Pengajian Islam*. Edisi Keenam. Bangi : Fakulti Pengajian Islam, UKM, 2011.
- Ahmad Wifaq Mokhtar. "Penggunaan Kaedah Maqasid Syariah Dalam Fatwa Masa Kini", *Monograf Ifta'*. Cet. 1. Kuala Lumpur : JAKIM, 2011.
- Ahsan Lihasanitihi. *al-Fiqh al-Maqasid 'Inda al-Imam al-Syatibi*. Cet. 1. Kaherah : Dar al-Salam, 1429H/2008M.
- Aishah@Eshah Haji Mohamed et. al. "Emosi Dan Punca Anak Wanita Hiv/Aids Berada Di Rumah Perlindungan". *Jurnal Sains Sosial dan Kemanusiaan*. Vol. 7. No. 1 (2012) : 323.

- Akbar Satar. “Kecelaruan sosial punca kes buang bayi meningkat”, (10 November 2015). <http://www.bharian.com.my/node/95805>. (Capaian pada 11 Jun 2017).
- Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965. [portal rasmi]. [https://ms.wikipedia.org/wiki/Akta_Mahkamah_Syariah_\(Bidang_Kuasa_Jenayah\)_1965](https://ms.wikipedia.org/wiki/Akta_Mahkamah_Syariah_(Bidang_Kuasa_Jenayah)_1965). (Capaian pada 14 Mei 2017).
- Alyaa Azhar. “Kes ‘Bin Abdullah’: Hakim Diingatkan Prinsip Asas Undang-Undang”. (21/09/2017).
- Al-Bukhari, Al-Imam Abi Abdullah Muhammad bin Ismail. *Sahih Bukhari*. Kitab Al-Faraid. Bab al-Waladu Lil Firash, Hadis No. 6749. Cet. 2. Beirut : Dar al-Ma’arifah, 1428H/2007M.
- Al-Syarbini. Shamsu ad-din Muhammad bin Al-Khatib. *Mughni Muhtaj*. Jil. 3. Kaherah : Sharikat wa Maktabat wa Matba’at Mustafa al-Babiyy al-Halabiyy wa Awladuh, 1371M/1958M.
- Al-Bukhari, Al-Imam Abi Abdullah Muhammad bin Ismail. *Sahih Bukhari*. Juz. 7. Kitab Al-Iman Min al-Iman An Yuhibba Li Akhihi Ma Yuhibbu Li Nafsihi. Hadis No.13,. Beirut : Dar Ibnu Kabir, 1414H/1993M.
- Al-Bukhari, Al-Imam Abi Abdullah Muhammad bin Ismail. *Sahih Bukhari*. Cet. 2. Kitab Al-‘Itqu. Bab al-‘Abdu Ra’in Fi Mali Sayyidihi. Hadis No. 2558. Beirut : Dar al-Makrifah, 1428H/2007M.
- Al-Ghazali, Abu Hamid Muhammad. *Ayyuha al-Walad* . Kaherah: Dar al-Tawzi’ Wa al-Nashr al-Islamiyyah, 1993.
- Al-Husaini, Imam Taqiyuddin Abi Bakr bin Muhammad. *Kifayah al-Akhyar Fi Hilli Gha’yah al-Ikhtisor*., Juz. 2. Beirut : Dar al-Minhaji, 1429H/2008M.
- Al-Jurjani. Ali ibn Muhammad ibn Ali al-Sayyid al-Zayn Abi al-Hasan. *Al-Ta’rifat*. Kaherah : Sharikat wa Maktabat wa Matba’at Mustafa al-Babiyy al-Halabiyy wa Awladuh, 1375H/1938M.
- Al-Kasani, ‘Ala al-Din Abu Bakr bin Mas’ud al-Kasani al-Hanafī. *Bada’i al-Sana’i*. Juz. 4. Kaherah : Matba’ah al-Jamaliyyah, 1328H.
- ‘Ali Abdul Rahim ‘Amir. *Ahkam al-Ishtibah Fi al-Nasab Fi Fiqh al-Islami*. Cet. 1. Kaherah : Dar al-Salam, 1433H/2012M.
- ‘Ali Ahmad al-Dadwi. *al-Qawaid al-Fiqhiah*. Cet. 5. Damsyik : Dar al-Qalam, 1420H/2000M.

Ali bin Muhammad ibn ‘Ali al-Sayyid al-Zayn Abi al-Hasan. *al-Ta’rifat*. Kaherah : Syarikat wa Maktabat wa Matba’at Mustafa al-Babiy al-Halabiy wa Auladuhu, 1938.

Al-Imam Al-‘Allamah Ibn Manzur. *Lisanul ‘Arab*. Juz 5. Kaherah : Dar al-Hadis, 2003.

Al-Imam al-Hafiz Ahmad bin ‘Ali bin Hajar al-Asqalani. *Fathu al-Bari Syarah Sahih al-Bukhari*. Kitab al-Buyu’. Bab Syira’ al-Mamluk Min al-Harabiyy Wa Hibatihi Wa ‘Itaqihi. Hadis No. 2218. Juz. 4. Cet. 2. Beirut : Darul Kitab al-‘Alamiyyah, 1426H/2005M.

Al-Imam al-Hafiz Muslim bin Hujjaj al-Naisaburi. *Sahih Muslim*. Kitab Al-Radha’. Bab al-Waladu Lil Firash. Hadis No. 3598. Cet. 2. Beirut, Dar al-Makrifah, 1428H/2007M.

Al-Marghinani, Burhanuddin Ali ibn Abi Bakr. *al-Hidayah Sharh Bidayat al-Mubtadi*. Jil. 3. Kaherah : Daral-Salam, 1420H/2000M.

Al-Mawardi, Abi al-Hasan ‘Ali bin Muhammad bin Habib al-Basri al-Baghdadi. *al-Ahkam al-Sultaniyyah*. Beirut : Dar al-Fikr, t.th.

Al-Naisaburi, al-Imam al-Hafiz Abi Abdullah Muhammad bin Abdullah al-Hakim. *al-Mustadrak ‘Ala al-Sohihaini*. Juz. 4. Cet. 1. Kitab al-Adab, Hadis No. 7679. Beirut : Dar al-Kutub al-‘Ilmiyyah, 1411H/1990M.

Al-Naisaburi, Al-Imam al-Hafiz Muslim bin Hujjaj. *Sahih Muslim*. Bab Fadhl al-Nafqah ‘Ala al-‘Iyal Wa al-Mamluk. Hadis No. 2308. Beirut : Dar al-Makrifah, 1428H/2007M.

Al-Qadhi Dr Saamir Maazin al-Qubbaj. *Majallah al-Ahkam al-‘Adliyyah*. Cet. 1. Jordan : Dar al-Fathi al-Dirasat Wa al-Nashr, 1428H/2008M.

Al-Qurtubi, Abi Abdullah Muhammad bin Ahmad al-Ansori. *al-Jami’ Li Ahkam al-Quran*. Jil. 10. Beirut : Dar al-Kutub al-‘Ilmiyyah, 1413H/1993M.

Al-Qurtubi, Abi Abdullah Muhammad bin Ahmad al-Ansori. *al-Jami’ Li Ahkam al-Quran*. Juz. 3. Kaherah : Dar al-Hadis, 1428H/2007M.

Al-Ramli, Shams al-Din, Muhammad Ibn Abi al-Abbas Ahmad Ibn Hamzah Ibn Shihab al-Din. *Nihayat al-Muhtaj*. Jil. 5. Kaherah : Sharikat wa Maktabat wa Matba’at Mustafa al-Babiy al-Halabiy wa Awladuh, 1357M/1938M.

Al-Syafi’i, Muhammad bin Idris. *Ahkam al-Quran*, pynt. ‘Abd al-Ghani al-Khaliq. Juz. 2. Beirut : Dar al-Kutub al-‘Ilmiyyah, 1980.

Al-Syafi’i, Ismail bin ‘Umar Ibnu Kathir al-Quraisyi al-Dimasyqi. *Jami’ al-Masanid Wa al-Sunan*. Juz. 31. Beirut : Dar al-Fikr, 1410H/1994M.

- Al-Syarbini, Al-Khatib. *Mughni Muhtaj*. Juz. 3. Kaherah : Al-Halabi, 1957.
- Al-Syarbini, Shamsu ad-din Muhammad bin Al-Khatib. *Mughni Muhtaj*. Jil. 4. Kaherah : Sharikat wa Maktabat wa Matba'at Mustafa al-Babiyy al-Halabiyy wa Awladuh. 1371M/1958M.
- Al-Syarbini, Shamsu al-Din Muhammad bin al-Khatib. *Mughni al-Muhtaj*. Juz. 3. Beirut : Dar al-Ma'rifah, 1418H/1997M.
- Al-Suyuthi, Imam Jalaluddin Abdul Rahman bin Abi Bakr. *Qut al-Mughtazi 'Ala Jami' al-Tirmizi*. Juz. 2. Cet. 1. Kitab Al-Asyribah. Bab Ma Ja'a Fi Syaribi al-Khamr. Hadis No. 1871. Beirut : Dar al-Kutub al-'Ilmiyyah, 1434H/2013M.
- "Anak angkat". Jabatan Pendaftaran Negara. [portal rasmi]. <http://www.jpn.gov.my/soalan-lazim/anak-angkat/#1458871827116-93eee0c6-a15f>. (Capaian pada 06 Mei 2017).
- Ann Wan Seng dan Khadijah Alavi. *Penderaan Kanak-Kanak di Malaysia*. Shah Alam : Fajar Bakti, 1997.
- Anwarul Yaqin. *Legal Research and Writing*. Kelana Jaya: LexisNexis, 2007.
- A.S.Hornby. *The Advanced Learner's Dictionary of Current English*. London: Oxford University Press, 1952.
- Aza Shahnaz Azman dan Fadilah Mat Nor. "Bantuan Zakat Ke Arah Pembangunan Kualiti Hidup Asnaf Wanita Di Hulu Langat, Selangor". Kertas kerja. (KUIS, Selangor, t.th).
- Azhar Ahmad. Penolong Pegawai Kebajikan, PKMD Kubang Pasu, Kedah. Temu bual oleh penyidik. PKMD Kubang Pasu, Kedah. 03 Februari 2016.
- Azeli Ali. "2753 Orang Remaja Terlibat Jenayah". *Utusan Malaysia*. 20 Oktober, 2015.
- Azizah Mohd. *Protection and Adoption of Abandoned Children In Malaysia : A Comparative Overview With Islamic Law*. Petaling Jaya : ILBS, 2008.
- Azizi Yahaya dan Jaafar Sidek Latif. *Membentuk Identiti Remaja*. Cet. 1. Pahang : PTS Publications and Distributors Sdn. Bhd., 2005.
- Badrudin Ibrahim dan Azizah Mohd. "Hak Anak Terhadap Nafkah Dalam Perundangan Islam : Sejauhmanakah Bapa Bertanggungjawab Menyara Nafkah Anak". *Kanun*. Jil. 25. Bil. 2 (2013) : 256.
- "Bilangan Anak Luar Nikah Meningkat". (14/12/2014). <http://www.utusan.com.my/berita/parlimen/bilangan-anak-luar-nikah-meningkat-1.32383> (Capaian pada 13 November, 2015).

- Carol A. Bailey. *A Guide Qualitative Field Research*. 2nd Edition. London : SAGE Publications Ltd., 2007.
- Chan Cheong Chong et. al., “Isu penempatan Kanak-Kanak : pandangan Pegawai Kebajikan Masyarakat Di Kedah”, *Penilaian Psikososial Kanak-kanak : Isu-isu Kebajikan dan Perkembangan*, pynt. Azlin Hilma Hillaluddin dan Zarina Mat Saad. Cet.2. Sintok : UUM Press, 2012.
- Che Maryam Ahmad. “Penentuan Nasab dan Amalannya di Mahkamah Syariah di Malaysia”. *Syariah dan Undang-Undang : Suatu Perbandingan*, Zaini Nasohah et. al., pynt. Terbitan Pertama, Kuala Lumpur : Utusan Publications and Distributors Sdn Bhd, 2004.
- Child Rights Coalition Malaysia (CRC). “Laporan Mengenai Status Hak Kanak-Kanak Di Malaysia”. Disember 2012. <http://www.mcrc.org.my/wp-content/uploads/CRC-Report-Bahasa.pdf>. (Capaian pada 10 Ogos 2017).
- “Dasar Pelindungan Kanak-Kanak Negara”. <http://www.kpwkm.gov.my/dasar-perlindungan-kanak-kanak-negara>. (Capaian pada 1 Oktober, 2015).
- Dato’ Dr Mohamed Fadzli Bin Dato’ Haji Hassan. “Muzakarah Jenayah Syariah Kebangsaan 2014 Hudud : Peluang, Cabaran dan Tentangan”. Kertas kerja Ke Arah Perlaksanaan Enakmen Kanun Jenayah Syariah (II) Kelantan 1993. (UKM, Bangi, Selangor, 29 Mei 2014).
- Dato Seri Rohani Abdul Karim. Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat. “Teks Ucapan Perasmian Rumah Kanak-Kanak Mini Ulu Tiram, Johor”. (2/10/2015). http://www.kpwkm.gov.my/speech?p_p_id=XY_CMS_MULTI_WAR_xycmsportlet_INSTANCE_I2dd&p_p_lifecycle=2&p_p_state=exclusive&p_p_mode=view&p_p_cacheability=cacheLevelPage&_XY_CMS_eName=Teks+Ucapan+YBM+++Perasmian+RKK+Mini+Johor+docx.pdf&_XY_CMS_MULTI_WAR_xymulti_cms_detail.jsp. (Capaian pada 28 Disember, 2015).
- Dato’ Setia Hj. Mohd. Tamyas Abd. Wahid. “Anak Tak Sah Taraf Mengikut Hukum Syarak”. Kertas kerja Seminar Penolong Pendaftar Nikah Daerah Hulu Selangor. (Petaling Jaya, Selangor, 28 November 2007).
- David Siverman. *Qualitative Research*. 2nd Edition. London: SAGE Publications Ltd, 2013.
- David Siverman. *Doing Qualitative Research*. 4th Edition. London: SAGE Publications Ltd, 2013.
- “Didera dengan getah paip, penyangkut baju”. (05/10/2014). <http://www.sinarharian.com.my/wawancara/didera-dengan-getah-paip-penyangkut-baju-1.322763>. (Capaian pada 06 Ogos 2016).

- Didi Syafirdi. “Kisah Machica Mochtar perjuangkan anak hasil nikah siri ke MK”. (08/12/2012), <https://www.merdeka.com/peristiwa/kisah-machica-mochtar-perjuangkan-anak-hasil-nikah-siri-ke-mk.html>. (Capaian pada 21 Mei 2018).
- Dr Murizah Mohd Zain. Pakar Perubatan Reproduksi dan Pakar Perunding Obstetrik dan Ginekologi, HSB. Temu bual secara telefon oleh penyelidik. 16 Disember, 2015.
- Earl Babbie. *The Practice of Social Research*. 9th Edition. USA : Thomson Learning Inc., 2001.
- Encik Roslan. Temu bual oleh penyelidik. RPNH, Alor Setar, Kedah. 03 Februari, 2015.
- Ema. Temu bual oleh penyelidik. RPNH Alor Setar. 27 Januari, 2015.
- Faisal bin Abdul Gha’rizal Mubarak. *Tadris Riyadh al-Solehi*. Cet. 1. Bab al-Nafaqah ‘Ala al-’Iyal. Riyadh : Dar al-’Asimah, 1433H/2002M.
- Farah Marshita, Abdul Patah dan Ahmad Suhael Adnan. “Keputusan benarkan bin bapa anak luar nikah langgar syarak”. (28/07/2017). <https://www.bharian.com.my/berita/kes/2017/07/306491/keputusan-benarkan-bin-bapa-anak-luar-nikah-langgar-syarak>, (Capaian pada 17 April, 2018).
- Fariza Md. Sham et.al. “Ciri-ciri Remaja Berisiko: Kajian Literatur”. *Islamiyyat*. UKM. Vol. 35. No.1 (2013) : 117.
- “Fatwa larang anak luar nikah dibinkan bapa tak perlu dikaji”. http://www1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2012&dt=0229&pub=Utusan_Malaysia&sec=Dalam_Negeri&pg=dn_16.htm. (Capaian pada 31 Mac, 2016).
- Fauzi Hussin et. al. *Kaedah Penyelidikan dan Analisis Data SPSS*. Cet.1. Sintok : Penerbit UUM, 2014.
- “Fungsi Dan Peranan Bahagian Penasihat, Seksyen Syariah, Jabatan Peguam Negara Malaysia”. http://www.agc.gov.my/index.php?option=com_content&view=article&id=187:what-are-the-functions-and-roles-of-the-syariah-section-attorney-generals-chambers&catid=73:agc-faqs&Itemid=44&lang=bm. (Capaian pada 30 November, 2015).
- “Gagal daftar anak masuk sekolah”. (25/12/2015). <http://www.sinarharian.com.my/mobile/edisi/kelantan/gagal-daftar-anak-masuk-sekolah-1.465545>. (Capaian pada 1 Disember, 2017).
- Garis Panduan Anak Tak Sah Taraf : Penamaan, Pergaulan dan Hak-haknya*. Cet. 1. Kuala Lumpur : JAKIM, 1998.

- Hailani Muji Tahir. *Institusi Baitulmal Dalam Pembangunan Negara*. Bangi : Penerbit UKM, 2007.
- Haji Dasuki Haji Ahmad. *Kamus Pengetahuan Islam*. Cet 1. Edisi Baharu. Kuala Lumpur : Utusan Publications and Distributors Sdn Bhd, 2012.
- Hamdi Ishak. “Kaedah Penentuan Kesahtarafan Anak : Analisis Fiqh Berasaskan Keilmuan Semasa”. Sarjana Syariah, UM, 2008.
- Hamidah Abdul Hamid. “Anak Tak Sah Taraf : Suatu Kajian Perbandingan Antara Undang-undang Islam dan Undang-undang Sivil”. Sarjana Pengajian Islam, UKM, 2008.
- Hamidi Mohd Nor. Pengurus Lembaga Zakat Cawangan Kubang Pasu, Kedah. Temu bual secara telefon oleh penyelidik. 10 Oktober 2016.
- Harlina Halizah Hj Siraj. “Pergaulan Antara Jantina : Malu Sebagai Benteng”. *Solusi*, Februari 2011.
- Haslinda Abd Samad. Penolong Pengarah, Unit Kanak-Kanak, JKM Negeri Kedah. Temu bual oleh penyelidik. Wisma Persekutuan, Anak Bukit. 13 Januari 2014.
- Hasnizam Hashim. “Beban Pembuktian Dalam Kes Wanita Hamil Luar Nikah : Satu Huraian Dari Sudut Undang-Undang Keterangan Islam dan Seksyen 50 Enakmen Jenayah (Syariah) Perak, 1992” dlm. *Jurnal Hukum*, 35: 2, 2012 : 205.
- “Hubungan Anak Luar Nikah Dengan Bapa Biologi”. (28/072015). <http://www.e-fatwa.gov.my/blog/feed>. (Capaian pada 27 April, 2016).
- “Hukum Anak Tak Sah Taraf”. http://mufti.perlis.gov.my/index.php?option=com_content&view=article&id=425:hukum-anak-tak-sah-taraf&catid=34:fatwa-muamalat&Itemid=92. (Capaian pada 31 Mac, 2016).
- Husin Junoh. *Faktor Keruntuhan Akhlak Remaja Islam Luar Bandar Di Daerah Kota Tinggi, Johor*. Doktor Falsafah, Akademi Pengajian Islam, UM, 2011.
- <http://syariah.terengganu.gov.my/pengiktirafan.php>. (Capaian pada 18 Ogos 2017).
- <http://www.baitulaini.org/pengenalan.html>. (Capaian pada 28 Disember, 2015).
- <http://berita-harian-online.com/statistik-anak-luar-nikah-di-malaysia/>". (Capaian pada 18 Julai 2014).
- <http://www.bharian.com.my/bharian/articles/Pindaanundang-undangbuangbayiperludipercepat/Article/>. (Capaian pada 18 Julai 2014).

- <http://www.jaik.gov.my/>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- <http://www.jkm.gov.my/jkm>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- <http://www.jksm.gov.my/>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- <http://www.jpn.gov.my/>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- <https://www.kpwkm.gov.my/>. (Capaian pada 15 Ogos 2017).
- <http://www.kpwkm.gov.my/latar-belakang>. (Capaian pada 25 April 2014).
- http://www.maij.gov.my/?page_id=22. (Capaian pada 18 Julai 2014).
- <http://www.maik.gov.my/>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- <http://www.maik.gov.my/Baitulmal>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- <https://www.malaysiakini.com/news/395829>. (Capaian pada 17 April 2018).
- <http://www.moe.gov.my>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- [http://www.moha.gov.my/index.php/en/kenyataan-media-akhbar/1513-isu-terhadap-jawapan-yb-tmdn-mengenai-statistik-kes-rogol-gadis-bawah-umur-pada-21 Mac 2014](http://www.moha.gov.my/index.php/en/kenyataan-media-akhbar/1513-isu-terhadap-jawapan-yb-tmdn-mengenai-statistik-kes-rogol-gadis-bawah-umur-pada-21-Mac-2014). (Capaian pada 1 Mei 2014).
- https://ms.wikipedia.org/wiki/Kementerian_Pembangunan_Wanita,_Keluarga_dan_Masyarakat_Malaysia#Sejarah. (Capaian pada 15 Ogos 2017).
- <https://www.zakatkedah.com.my/>. (Capaian pada 17 Ogos 2017).
- Ibnu Abidin. Muhammad Amin. *Mughni Muhtaj*. Jil. 3. Kaherah : Maktabah al-Jumhuriyyah al-Arabiyyah, 1386H/1966M.
- Ibnu Hazm al-Zahiri. *al-Muhalla*. Juz. 10. Kaherah : Matba'ah al-Muniriyyah, 1972.
- Ibnu Hummam. *Fath al-Qadir*. Juz. 3. Kaherah : Al-Halabi, tt.
- Ibnu Manzur. *Lisan al-'Arab*. Jil. 8. Kaherah : Dar al-Ma'rifah, 1960.
- Ibn Qudamah, Abu Muhammad Abdullah Ibn Ahmad. *Al-Mughni*. Jil. 5. Kaherah: Maktabah al-Jumhuriyyah al-Arabiyyah, t.th.
- Ibn Qudamah. Abu Muhammad Abdullah Ibn Ahmad. *Al-Mugni*. Jil. 7. Kaherah: Maktabah al-Jumhuriyyah al-Arabiyyah, t.th.

- Ibnu Qudamah, Muwaffiq al-Din Wa Shamsu al-Din. *Al-Mughni Wa Syarhu al-Kabir*. Juz. 7. Beirut : Dar al-Fikr, t.th.
- Ibnu Rushd. *Bidayah al-Mujtahid*. Juz. 2. Kaherah : Matba'ah al-Kulliyyah al-Azhariyyah, 1966.
- Ibnu Rushd Al-Qurtubi, Muhammad Ibn Ahmad Ibn Muhammad Ibn Ahmad. *Bidayah al-Mujtahid wa Nihayah al-Muqtasid*. Jil. 2. Kaherah : Maktabah al-Khanji, 1415H/1994.
- Ibtisam Ismail. Pegawai CRC HSB. Temu bual oleh penyelidik. Bilik Tetamu CRC, HSB, Alor Setar. 14 Januari, 2015.
- Irwan Mohd Subri et. al. "Mem"bin/binti"kan Anak Tak Sah Taraf Menurut Perspektif Syarak, Undang-Undang Dan Sosial". Laporan Eksekutif Perundingan Penyelidikan. USIM dengan kerjasama JAKIM. Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Kebangsaan. (Ipoh, Perak, Mac, 2013).
- Jabatan Mufti Negeri Kedah. *Fatwa Mengenai Larangan Anak Tak Sah Taraf*. Warta Kerajaan Negeri Kedah. Jil. 54. No. 13. 23 Jun 2011.
- Jal Zabidi Mohd Yusoff. *Jenayah Penderaan Kanak-kanak*, Kuala Lumpur : Penerbit UM, 2010.
- "Jalan penyelesaian JPN-Hukum Syarak tetap dipatuhi dalam penamaan anak angkat". (12/03/2000). http://www1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2000&dt=0312&pub=utusan_malaysia&sec=Rencana&pg=ot_02.htm#ixzz4aZdlzCX1 (Capaian pada 31 Julai, 2017).
- Jam'u Jawami' al-Ahadis Wa al-Asanid Wa Maknin al-Sihhah Wa al-Sunan Wa al-Masanid. *Sahih Bukhari*. Kitab al-Nafaqaat. Juz. 3. Kaherah : Jam'iah al-Maktabah al-Islami, 1431H/2010M.
- Jam'u Jawami' al-Ahadis Wa al-Asanid. *Sunan Abi Daud*. Juz. 1. Kitab al-Nikah, Bab 30, Hadis No. 2279, Kaherah : Jam'iyyah al-Maknaz al-Islami, 1421H/2000M.
- Jam'u Jawami' al-Ahadis wa al-Asanid wa Maknin al-Sihhah wa al-Sunan wa al-Masanid. *Sunan Nasaie*. Juz. 2. Kitab al-Nikah. Kaherah : Jam'iah al-Maktabah al-Islami, 1421H/2000M.
- "Jangan buang bayi luar nikah". (11/07/2014). http://www.utusan.com.my/utusan/Sabah_%26_Sarawak/20140711/wb_03/Jan-gan-buang-bayi-luar-nikah#ixzz37mFmuajT. (Capaian pada 18 Julai 2014).
- Jas Laile Suzana Jaafar. *Pengenalan Kepada Psikologi Kanak-kanak Remaja*. Cet. 1. Shah Alam : Arah Pendidikan Sdn. Bhd., 2008.

John W. Creswell. *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*. 3rd Edition. California : SAGE Publication, 2009.

“JPN tidak terikat fatwa nama bapa anak tidak sah taraf”. (27/07/2017). <https://www.bharian.com.my/berita/kes/2017/07/306289/jpn-tidak-terikat-fatwa-nama-bapa-anak-tidak-sah-taraf>. (Capaian pada 17 April 2018).

Juhary Ali. *Asas Pengurusan*. Cet. 1. Pulau Pinang : Penerbit USM, 1995.

Kak Zi. Temu bual oleh penyelidik. No. 23, Kg Limbong, Langgar, Alor Setar, Kedah. 20 Januari, 2015.

Kamus Dewan. Edisi Keempat. Cet 2. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 2007.

Kamus Undang-undang. Petaling Jaya : International Law Book Services, 2008.

“Kementerian Pantau Masalah Keciciran Pelajar”. (03/12/ 2009), <http://www.mstar.com.my/berita/berita-semasa/2009/12/03/kementerian-pelajaran-pantau-masalah-keciciran-pelajar/>. (Capaian pada 27 Oktober 2016).

“Kerajaan sedia rumah perlindungan gadis hamil luar nikah sejak 1975”. (08/10/2010). http://ww1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2010&dt=1008&sec=Dalam_Negeri&pg=dn_09.htm. (Capaian pada 11 Julai 2017).

“Kes Penderaan Kanak-kanak”. <http://www.kpwkm.gov.my/faq>. (Capaian pada 29 September, 2015).

Khadijah Alavi et. al. “Hamil Luar Nikah Dalam Kalangan Remaja”. *Journal Of Social Sciences And Humanities*. Vol 7. No.1 (April 2012) : 133.

Khadijah al-Nabarawi. *Mausu'ah Huquq al-Insan Fi al-Islam*. Cet. 1. Kaherah : Dar al-Salam, 1427H/2006M.

Khairul Anuar Ismail. “Statistik Kes Zina dan Anak Luar Nikah Di Malaysia”. suaramuhajirin313.blogspot.com/2013/01/statistik-kes-zina-dan-anak-luar-nikah_1.html. (Capaian pada 2 Mei 2014).

Kompilasi Pandangan Hukum Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia (MKI). Bab 6, Munakahat, No. 29 dan Bab 10, Sosial dan Syariah, No. 8. “Penamaan Anak Tak Sah Taraf (Anak Luar Nikah”. No. 29. Cet. 5. Putrajaya : Bahagian Pengurusan Fatwa, JAKIM, 2015.

“Konvensyen-konvensyen dan Undang-undang yang Menjamin Hak Sama Rata Semua Kanak-kanak untuk Kualiti Pendidikan di Persekitaran yang Menyeluruh Edisi Malaysia”. <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001585/158536mly.pdf> (Capaian pada 24 Disember, 2015).

Laporan Statistik 2013-2015. Putrajaya : Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia, 2015.

“Latar belakang NKRA”. <http://www.kpwkm.gov.my/nkra/latarbelakang>. (Capaian pada 25 April 2014).

Lembaga Kebajikan Perempuan Islam Kedah. “Terbitan Khas 40 Tahun (1968-2008)”. Cet. 1. Sintok : Penerbit UUM, 2008.

Lexy J. Moleong, M.A. *Metodologi Penelitian Kualitatif*. Cet. 31. Bandung : PT Remaja Rosdakarya, 2013.

Majlis Fatwa Kebangsaan. *Fatwa mengenai Anak Tak Sah Taraf*. Kuala Lumpur : tidak diterbitkan, 10 Jun, 2003.

Mahmud Saedon Awang Othman, “Hak Kanak-kanak Menurut Pandangan Islam“, *Undang-Undang Keluarga dan Pentadbiran Harta Wakaf*, Ahmad Ibrahim et. al. Al-Ahkam. Jil. 6. Cet. 1. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 1998.

Maizatul Haizan Mahbob dan Wan Idros Wan Sulaiman. “Apa Hebatnya Program Transformasi Kerajaan?”. *Jurnal Komunikasi Malaysian*, Jil. 30. Keluaran khas. (2014) :146.

“Mari Kita Fahami Isu Mengapa Akta 355 Perlu Dipinda dan Seluruh Rakyat, Ahli Parlimen Wajib Sokong”.(27/05/2016). <http://www.wismaweb.net> (Capaian pada 24 Oktober 2017).

Marzuki Mahmood dan Mahmood Zuhdi Abdul Majid. *Khalifah ‘Umar al-Khattab : Dasar Pemerintahan dan Polisi Perundangan*, Cet. 1. Kuala Lumpur : IKIM, 2000.

Mastura Mohd Zain. “Kekang Kes Penderaan Kanak-Kanak”. <http://www.utusan.com.my/rencana/kekang-kes-penderaan-kanak-kanak-1.110952>. (Capaian pada 21 Disember, 2015).

Maternal, newborn, child and adolescent health.
http://www.who.int/maternal_child_adolescent/epidemiology/maternal-death-surveillance/en/. (Capaian pada 24 Ogos 2017).

“Mekanisme Penyiasatan Murid Cicir”,
http://www.moe.gov.my/upload/galeri_awam/pekeliling/2008_BTMMK_126_28_61_7019.pdf. (Capaian pada 28 Oktober 2016).

“Melayu paling ramai mohon anak angkat”. (19/05/2011).
http://www1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2011&dt=0519&sec=Dalam_Negeri&pg=dn_15.htm. (Capaian pada 25 November, 2017).

- Mohamad Faizal Mohammad dan Mohd Zaki Ishak. “Gejala Hubungan Seks Dalam Kalangan Pelajar: Satu Kajian Kes”. Seminar Kebangsaan Integriti Keluarga 2014 (SKIK 2014). (Fakulti Psikologi dan Pendidikan, UMS, Kota Kinabalu, 11 Disember 2014).
- Mohamad Isa Abd Ralip. “Bapa wajib beri nafkah walaupun sudah bercerai”. (15/10/2013). <http://kes2syariah.blogspot.my/2013/10/bapa-wajib-beri-nafkah-walaupun-sudah.html>. (Capaian pada 03 Oktober 2014).
- Mohamed Azam Mohamed Adil. “Kewajipan patuh kepada fatwa”. (11/11/2014). <http://www.utusan.com.my/rencana/kewajipan-patuh-kepada-fatwa-1.23284>. (Capaian pada 22 Disember, 2017).
- Mohd Al Adib Samuri. *Menyediakan Kertas Cadangan Penyelidikan Disertasi dan Ph.D Syariah*. Bangi : Jabatan Syariah, Fakulti Pengajian Islam, UKM, t.th.
- Mohd Anuar Mamat dan Muhamad Lukman Ibrahim. “Tujuan Pendidikan Menurut Al-Quran dan As-Sunnah : Analisis Terhadap Pendidikan Berbahasa Arab”. *Jurnal Darul Quran JAKIM*. Bil. 16 (2012) : 107.
- Mohd Anuar Ramli dan Nik Rasyidah Mohamad,. “Penubuhan *Sekolah Harapan Rumah Harapan* Di Melaka : Penilaian Dari Perspektif Islam”. *Jurnal Al-Basirah*. Vol. 6, No.1, (Disember 2016) : 19.
- Mohd Basharudin Samsudin. Penolong Pegawai Kebajikan, PKMD Kota Setar, Kedah. Temu bual oleh penyelidik. Pejabat PKMD Kota Setar, Kedah. 01 Februari, 2016.
- Mohd Mahyeddin Mohd Salleh dan Nisar Mohamad Ahmad. “Pengurusan dan Pelindungan Anak Tak Sah Taraf Melalui ‘Baby Hatch’ : Satu Penilaian Daripada Perspektif Maqasid Syariah dan Undang-Undang Malaysia”. Kertas kerja. (ISLAC, UNiSZA, Terengganu, Nov. 18-19, 2011).
- Mohd Riddual Ahmad. Penolong Pengarah, Bahagian Kelahiran dan Kematian, JPN Kedah. Temu bual secara telefon oleh penyelidik. 23 Disember, 2015.
- Mohd Shukri Hanapi dan Mohd Tajul Sabki Abdul Latib. *Kamus Istilah Undang-undang Jenayah Syariah*. Terbitan Pertama. Kuala Lumpur : Zebra Editions Sdn. Bhd., 2003.
- Muhaamad Hafis Nawawi. “Kes buang bayi kini kes bunuh”. (04 April, 2017). <http://www.hmetro.com.my/node/218689>. (Capaian pada 11 Jun 2017).
- Muhammad Abu Zuhrah. *al-Ahwal al-Syakhsiyyah*. Kaherah : Dar al-Fikr al-‘Arabi, 1957.

- Muhammad Ahmad Burkab. *al-Masolih al-Mursalah Wa Atha'ruha Fi Murunah al-Fiqh al-Islami*. Cet 1. Dubai : Dar al-Buhus Li al-Dirasat al-Islamiyyah Wa Ihya' al-Turath, 1423H/2002M.
- Muhammad Bakir Yaakob dan Khatijah Othman, "Strategi Ke Arah Kebajikan Anak-anak dari Perspektif Islam", *Penilaian Psikososial Kanak-kanak : Isu-isu Kebajikan dan Perkembangan*, pynt. Azlin Hilma Hillaluddin dan Zarina Mat Saad. Cet. 2. Sintok : UUM Press, 2012.
- Muhammad Ibrahim al-Haqawi. *Mu'jam Gha'rib al-Fiqh Wa al-'Usul*. Jil. 1. Kaherah : Dar al-Hadis, 1430H/2009M.
- Muhammad Rawwas al-Qal'aji. *al-Mausu'ah al-Fiqhiah al-Muyassarah*. Jil. 2. Cet. 1. Beirut : Dar al-Nafais, 1421H/2000M.
- Muhammad Said Ramadhan al-Buthi. *Dhawabid al-Maslahah Fi al-Syariah al-Islamiyyah*. Cet. 1. Damsyik : Dar al-Fikr, 1426H/2005M.
- Mumtaj Hassan. "Pelindungan Menurut Perspektif Akta Kanak-Kanak 2001 : Jenayah Oleh Kanak-Kanak". *Pemikir*. Bil. 45. (Julai - September 2006) : 71.
- Mustafa Dakian. *Sistem Kewangan Islam : Instrumen, Mekanisme dan Pelaksanaanya di Malaysia*. Terbitan Pertama. Kuala Lumpur : Utusan Publication and Distributors Sdn. Bhd., 2005.
- Mustapha Man. "Masyarakat Melayu : Masalah Penderaan dalam Rumahtangga dan Penyelesaiannya". *Masyarakat Melayu dan Gejala Sosial*, Kuala Lumpur : INMIND, 1996.
- Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia (MKI) kali pertama. <http://www.e-fatwa.gov.my/fatwa-kebangsaan/penamaan-anak-tak-sah-taraf-anak-luar-nikah>. (Capaian pada 31 Mac, 2016).
- Nabilah Yusof et.al. "Status Anak Dalam Perkahwinan Sindiket Menurut Perspektif Syarak Dan Akta Undang-undang Keluarga Islam (Wilayah-Wilayah Persekutuan) 1984". *Proceeding Of The International Conference On Social Science Research*. (ICCSR, Penang, Malaysia, 4-5 Jun, 2013).
- Najibah Mohd Zin. "Keperluan Memberi Nafkah". (11/04/2014). http://www.kosmo.com.my/kosmo/content.asp?y=2014&dt=0411&pub=Kosmo&sec=Varia&pg=va_01.htm. (Capaian pada 03 Oktober 2014).
- Nashikin Hanafi. Penyelia Bimbingan RPNH. Temu bual oleh penyelidik. RPNH, Alor Setar, Kedah. 6 Mei, 2014.

- Nassir Hj Abdul Aziz. "Persiapan Mahkamah Syariah Ke Arah Pelaksanaan Undang-undang Jenayah Islam Di Malaysia". *Jurnal Penyelidikan Islam*. Bil. 9. Cet. 1 (1995) : 33.
- Nor. Temu bual oleh penyelidik. RPNH, Alor Setar, Kedah. 03 Februari, 2015.
- Nor Afzan Mohamad Yusof dan Nor Hatina Shuib. "Imej, reputasi Islam lebih utama". (14/08/2017). <https://www.bharian.com.my/wanita/lain-lain/2017/08/312270/imej-reputasi-islam-lebih-utama>. (Capaian pada 17 April, 2018).
- Nora Abdul Hak. " Hak Kanak-Kanak dari Aspek Hadanah dan Nafkah: di bawah Undang-undang Keluarga Islam di Malaysia". Simposium Kebangsaan Kebajikan Kanak-Kanak. (Gurney Resort Hotel and Residences, Pulau Pinang, 21 - 22 Julai, 2004).
- Nora Abdul Hak, "Jaminan Nafkah Kanak-Kanak", *Siri Perkembangan Undang-Undang di Malaysia : Undang-Undang Keluarga Islam*, pynt. Najibah Mohd Zin et. al. Jil. 14. Cet. 1. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 2007.
- Noor Aziah Mohd Awal. "Ke Arah Memantapkan Hak Kanak-Kanak Di Malaysia". Kertas kerja Seminar Kebangsaan Undang-Undang Kanak-kanak : Ke Arah Pemantapan Hak Kanak-Kanak di Malaysia. (Hotel Primula, Terengganu, 13 Julai, 2008).
- Noor Aziah Mohd Awal. "Menjaga Hak Kanak-Kanak : Apakah Implikasi CRC kepada Malaysia". <http://www.utusan.com.my/rencana/agama/menjaga-hak-kanak-kanak-1.61165>. (Capaian pada 9 November, 2015).
- Noor Aziah Mohd Awal. *Pengenalan Kepada Sistem Perundangan Di Malaysia*. Cet. 1. Petaling Jaya : International Law Book Services, 2003.
- Norizan Abdul Muhid. "Menangani kes murid tanpa dokumen". (04/02/2013). http://www1.utusan.com.my/utusan/Pendidikan/20130204/pe_01/Menangani-kes-murid-tanpa-dokumen. (Capaian pada 03 Julai, 2017).
- Normi Abdul Malek, "Hadanah", *Siri Perkembangan Undang-Undang di Malaysia : Undang-Undang Keluarga Islam*, pynt. Najibah Mohd Zin et. al. Cet. 1. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka, 2007.
- Nurul. Temu bual oleh penyelidik. No. 23, Kg Limbong, Langgar, Alor Setar, Kedah. 20 Januari, 2015.
- Nur Zahidah Hj Jaapar dan Raihanah Hj Azahari. "Model Keluarga Bahagia Menurut Islam". *Jurnal Fiqh*. No. 8. (2011) : 35.
- Nusair Zarwaq. *Maqasid al-Syariah al-Islamiyyah Fi Fikr al-Imam Sayyid Qutb*. Cet. 1. Kaherah : Dar as-Salam, 1430H/2009M.

Othman Talib. *Asas Penulisan Tesis Penyelidikan dan Statistik*. Cet. 1. Serdang : Penerbit UPM, 2013.

Puan Iton. Temu bual oleh penyelidik. RPNH. Alor Setar. 27 Januari, 2015.

Paizah Ismail. "Anak Tak Sah Taraf Dari Perspektif Syariah dan Perundangan Islam di Malaysia". *Jurnal Fiqh*. No. 10 (2013) : 79.

"Pasukan Pelindungan Kanak-Kanak".
http://www.jkm.gov.my/content.php?pagename=pasukan_perlindungan_kanak-kanak_ppkk_dan_pusat_aktiviti_kanak-kanak_pakk&lang=bm. (Capaian pada 01 Oktober, 2015).

"Pegum bidas isu anak luar nikah jadi mangsa". (31/07/2017).
<https://www.malaysiakini.com/news/390361>. (Capaian pada 17 April, 2018).

"Pembangunan". [portal rasmi],
<http://www.jkm.gov.my/jkm/index.php?r=portal/left&id=dVJ0NIVTeGM2alF4MFVoZ3JRYXovQT09>. (Capaian pada 09 Jun 2017).

"Pendaftaran Pengangkatan Anak Angkat Atas Talian".
<http://anak.jkm.gov.my/paponline/index.php?menu=info>. (Capaian pada 29 November 2017).

Penderaan Kanak-kanak di Malaysia. UNICEF Malaysia. (September 2010).
<https://www.unicef.org/malaysia/GetonBoard-Fakta-Penderaan-Kanak-kanak-di-Malaysia.pdf>. (Capaian pada 14 Ogos 2017).

"Penderaan kanak-kanak serius?". (15/04/2016).
<https://www.utusan.com.my/berita/jenayah/penderaan-kanak-kanak-serius-1.260222>. (Capaian pada 08 November 2016).

"Pendidikan wajib - Tiada ibu bapa diheret ke Mahkamah".
http://www1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2003&dt=1007&pub=Utusan_Malaysia&sec=Pendidikan&pg=pe_01.htm. (Capaian pada 24 Disember, 2015).

"Penjelasan Artikel 121 (1A)". (29/01/2008).
<https://www.malaysiakini.com/letters/45948>. (Capaian pada 18 Ogos 2017).

"Peranan Zakat Dalam Pembangunan Ekonomi".
http://www.izakat.com/index.php?option=com_content&view=article&id=105%3Aperanan-zakat-dalam-pembangunan-ekonomi&catid=31%3Atazkirah&Itemid=52&lang=bm. (Capaian 26 Disember, 2015).

Perbahasan RUU ditangguhkan – Pandikar. <http://www.astroawani.com/berita-malaysia/perbahasan-ruu-355-ditangguhkan-pandikar-138309>. (Capaian pada 14 Mei 2017).

“Perkhidmatan – Taman Seri Puteri”. [portal rasmi]. <http://www.jkm.gov.my/jkm/index.php?r=portal/left&id=dS9TbzMvUDFmazl0aXVLOGpoRTVzQT09>. (Capaian pada 31 Julai 2017).

“Permohonan Pendaftaran Pengangkatan (De facto) - dokumen yang diperlukan”. [portal rasmi]. <http://www.jpn.gov.my/maklumat-anak-angkat/permohonan-pendaftaran-pengangkatande-facto/#1458539025806-2fde9f63-f15d>. (Capaian pada 31 Julai 2017).

Phahrol Mohd Juoi. “Akhlak Runtuh Tamadun Jatuh”. *Solusi*. Februari 2011.

“Pilih Pemegang Amanah Jujur Pastikan Pusaka Tak Diseleweng”. *Berita Harian*. 21 Jun, 2011.

“Pindaan RUU 355 mampu bending jenayah syariah, anak luar nikah”. (01/10/2016). <http://www.freemalaysiatoday.com>. (Capaian pada 24 Oktober 2017).

“Pindaan Undang-undang Buang Bayi Perlu Dipercepat”. (27/04/2010). <http://www.mstar.com.my/berita/berita-semasa/2010/04/27/pindaan-undangundang-buang-bayi-perlu-dipercepat/>. (Capaian pada 18 Julai 2014).

“Polis tahan suami isteri disyaki dera anak angkat berumur 4 tahun”. (16 Januari 2016). <http://www.astroawani.com/berita-malaysia/polis-tahan-suami-isteri-disyaki-dera-anak-angkat-berumur-4-tahun-89848>. (Capaian pada 06 Ogos 2016).

“Program Transformasi Kerajaan (GTP) : Pelan Haja Tuju – Ringkasan Eksekutif”. Putrajaya : Unit Pengurusan Prestasi dan Pelaksanaan (PEMANDU). JPM. 28 Januari 2010.

“Program Transformasi Negara”. *Laporan Tahunan 2016*. Edisi 1. Cet. 2. Putrajaya : PEMANDU, 2017.

Puan Iton. Temu bual oleh penyelidik. RPNH, Alor Setar, Kedah. 27 Januari, 2015.

“Pusat Baby Hatch”. [portal rasmi]. <http://orphancare.org.my/ms/>. (Capaian pada 13 Julai 2017).

Raihanah Hj Abdullah. “Penganiayaan Kanak-Kanak : Masalah Dan Penyelesaiannya Di Malaysia”. *Jurnal Syariah*. Jil. 2. Cet. 1 (1999) : 129.

Rencana. “Jalan penyelesaian JPN -Hukum Syarak tetap dipatuhi dalam penamaan anak angkat”. (12/03/2000). http://www1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2000&dt=0312&pub=utusan_ma

[laysia&sec=Rencana&pg=ot_02.htm#ixzz4aZdIzCX1](#) (Capaian pada 31 Julai, 2017).

RMK 10 (2011-2015), Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri, Putrajaya, 186-187. http://www.pmo.gov.my/dokumenattached/RMK/RMK10_Mds.pf. (Capaian pada 25 April 2014).

RMK 11 (2016-2020). Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri, Putrajaya, Putrajaya, 4-14. <http://www.epu.gov.my/ms/rmk/rancangan-malaysia-kesebelas-2016-2020>. (Capaian pada 24 Ogos 2017).

Robert K.Yin. *Case Study Research Design and Methods*. 2nd Edition. London : SAGE Publications Ltd., 1994.

Robert K. Yin. *Case Study Research Design and Method*. 3rd Edition. London: SAGE Publication, 2003.

Robert K.Yin. *Case Study Research Design and Methods*. 5th Edition. London : SAGE Publications Ltd., 2014.

Rohidzir Rais et. al. *Ensiklopedia Solat*. Cet.1. Kuala Lumpur : Telaga Biru Sdn. Bhd., 2011.

Ros. Temu bual oleh penyelidik. RPNH Alor Setar, Kedah. 27 Januari 2015.

Roshdan Sujak Rafie. “Peguam Syarie Menulis : Anak Luar Nikah Bernasabkan Bapa Undang Implikasi Buruk”. http://www2.bharian.com.my/bharian/articles/PeguamSyarieMenulis_Anakluar_nikahbernasabkanbapaundangimplikasihuruk/Article. (Capaian pada 09 November, 2015).

Rosnaini et. al. “Pendidikan Anak-Anak Berdasarkan Surah Luqman”. *Penilaian Psikososial Kanak-Kanak : Isu-Isu Kebajikan dan Perkembangan*, pynt. Azlin Hilma Hillaluddin dan Zarina Mat Saad. Cet. 2. Sintok : UUM Press, 2012.

Rozainah Abdul Rahim. “Dilema Lisa Mahu Anak Jadi Anak Angkat”. <http://www.bernama.com/bernama/v8/bm/ge/newsperspectives.php?id=1287429>. (Capaian pada 14 Julai 2017).

“Rumah Kita bantu remaja terlanjur”. (20/02/2017). <http://www.sinarharian.com.my/mobile/edisi/perak/rumah-kita-bantu-remaja-terlanjur-1.631161>. (Capaian pada 24 Oktober 2017).

RUU 355 : Usul penuh Presiden PAS. <http://m.harakahdaily.net.my/index.php/headline/43331-ruu-355-usul-penuh-presiden-pas>. (Diakses pada 14 Mei 2017).

- Salamatussaadah Abd. Ghadur dan Nor Ba' Yah Abdul Kadir. "Hubungan Romantik Dan Remaja Hamil Luar Nikah Di Pusat Pemulihan". *Jurnal Sains Sosial dan Kemanusiaan*. Vol. 4. No. 1. (Mei 2009) : 106.
- Salleh Buang. "Menggubal Undang-Undang Persekolahan". (6/11/2011). http://www1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2001&dt=1106&pub=Utusan_Malaysia&sec=Rencana&pg=re_03.htm. (Capaian pada 29 April, 2016).
- Salma Ishak et. al., "Jagaan Di Institusi : Apa Pengalaman dan Pandangan Kanak-kanak", *Penilaian Psikososial Kanak-kanak : Isu-isu Kebajikan dan Perkembangan*, pynt. Azlin Hilma Hillaluddin dan Zarina Mat Saad. Cet.2. Sintok : UUM Press, 2012.
- Sanep Ahmad, "Agihan Zakat Merentasi Asnaf : Ke Arah Memperkasa Institusi Zakat", Kertas kerja Persidangan Kebangsaan Ekonomi Malaysia (PERKEM IV) Memacu Pembangunan Ekonomi Dalam Ketidaktentuan Persekitaran Global, (Kuantan, Pahang, 2-4 Jun 2009).
- Saodah Abd Rahman. "Perkemas Fungsi Baitulmal". *Utusan Malaysia*. 19 Mac, 2010.
- Sayyid Qutb. *Fi Zilal al-Quran*. Juz. 2. Cet. 1. Kaherah : Dar al-Syuruq, 1972.
- Sayyid Sabiq. *Fiqh al-Sunnah*. Jil. 3. Cet. 7. Beirut : Dar al-Kutub, 1405H/1985M.
- "Sejarah Penubuhan Zakat Kedah". [portal rasmi]. <https://www.zakatkedah.com.my/index.php/profil-lznk/>. (Capaian pada 05 Jun 2017).
- "Senarai bantuan", [portal rasmi], <https://www.zakatkedah.com.my/index.php/senarai-bantuan/#1479712295382-b7997415-c228>. (Capaian pada 05 Jun 2017).
- "Setengah juta anak tak sah taraf". [portal rasmi]. (10/11/2016). <https://www.hmetro.com.my/node/180793>. (Capaian pada 04 Ogos 2017).
- "Sidang Dewan Rakyat ditangguh, 19 rang undang-undang diluluskan". (10/08/2017). <http://www.astroawani.com/berita-malaysia/sidang-dewan-rakyat-ditangguh-19-rang-undang-undang-diluluskan-152020>. (Capaian pada 22 Ogos 2017).
- Siti Norlina Muhamad et. al. "Budaya Penyayang Dalam Kehidupan Masyarakat Islam: Antara Teori Dan Praktis". Seminar Antarabangsa Nilai dalam Komuniti Pasca Modenisme (SIVIC 2004). (Hotel City Bayview, Langkawi, 4-6 September 2004).
- Siti Shamsiah Md Supi. "Anak Tidak Syarie : Di Mana Kedudukannya". <http://www.ikim.gov.my/index.php/en/utusan-malaysia/7499-anak-tidak-syari-di-mana-kedudukannya>. (Capaian pada 9 November, 2015).

Siti Zalikah Md Nor. *Pelindungan Kanak-kanak Dalam Islam : Perlaksanannya Menurut Undang-undang di Malaysia*. Edisi 1. Cet. 1. Kuala Lumpur : Nurin Enterprise, 1989.

Siti Zalikah Md Nor. “Beberapa Aspek Mengenai Sabitan Hubungan Biologi Antara Anak dan Bapa Tanpa Nikah”. *Jurnal Hukum*. Jil. 25. Bhg. 2 (April 2008) : 183.

“Skim Bantuan Kebajikan – Bantuan Bulanan”. [portal rasmi]. <http://www.jkm.gov.my/jkm/index.php?r=portal/left&id=SnBhRGJjYVdIc1lodEJsZE51ekxtUT09>. (Capaian pada 31 Julai 2017).

“Soalan lazim – anak angkat”. [portal rasmi]. <http://www.jpn.gov.my/soalan-lazim/anak-angkat/#1458864851305-15b178cd-1b4f>. (Capaian pada 31 Julai, 2017).

Sophia Ahmad. “159,725 anak tak sah taraf didaftar sejak 2013 : JPN”. [portal rasmi]. (13/09/2016). <http://www.bharian.com.my/node/192319>. (Capaian pada 04 Ogos 2017).

“Statistik kutipan”. [portal rasmi]. <https://www.zakatkedah.com.my/index.php/statistik-kutipan/>. (Capaian pada 05 Jun 2017).

Suffian bin ‘Umar Buraq’ah. *al-Nasab Wa Mada Ta’thir al-Mustajaddad al-‘Ilmiyyah Fi Ithbatih*. Cet. 1. Riyadh : Dar Kanzu Syibilia Lil Nasyri Wa al-Tauzi’, 1428H/2007M.

Sulaiman Masri. *Kaedah Penyelidikan dan Panduan Penulisan*. Edisi 2. Kuala Lumpur : Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd., 2005.

“Surat Pekeliling Ikhtisas Bil. 14/2002 : Pelaksanaan Pendidikan Wajib Di Peringkat Rendah 2003”. (27 November 2002), http://www.moe.gov.my/upload/galeri_awam/pekeliling/2008_BTMTK_126_28_61_7019.pdf. (Capaian pada 28 Oktober 2016).

Surat rasmi daripada Baitulmal Negeri Kedah. 18 Julai, 2017.

Surat rasmi HSB kepada penyelidik. 5 Januari, 2015.

Surat rasmi JPN Kedah kepada penyelidik. 12 Januari, 2015.

Surat rasmi JPN Putrajaya kepada penyelidik. 4 Februari, 2015.

Surat rasmi UUM kepada HSB. 30 Disember, 2014.

Surat rasmi UUM kepada JPN Kedah. 30 Disember, 2014.

Surat rasmi UUM kepada LKPI Kedah. 14 Januari, 2015.

- Suzailina Halid. “Kerajaan Negeri perlu bantu atasi isu pelajar keciciran sekolah”. (23/05/2017). <http://www.bharian.com.my/node/285660>. (Capaian pada 03 Julai 2017).
- Syed Omar Syed Agil. “Sejarah Kepemimpinan Dalam Sistem Pentadbiran Islam”. *Pengurusan dan Pentadbiran : Mencapai Kecemerlangan Melalui Penghayatan Nilai*, pynt. Syed Othman Al-Habshi dan Hamiza Ibrahim. Cet. 3. Kuala Lumpur : IKIM, 2003.
- Syeikh Ahmad Fisol Hj Omar. Ketua Pegawai Penguatkuasa, JAIK, Alor Setar, Kedah. Temu bual secara telefon oleh penyelidik. 29 Mac, 2016.
- Syeikh Fakhurrazi Yub. Ketua Bahagian Baitulmal Negeri Kedah. Temu bual secara telefon oleh penyelidik. 10 Oktober 2016
- Syeikh Muhammad al-Tahir bin ‘Asyur. *Maqasid al-Syariah al-Islamiyyah*. Cet. 2. Urdun : Dar al-Nafais, 1421H/2001M.
- Syh Noorul Madiah Syed Husin. “Gelagat Perbelanjaan Perkahwinan Masyarakat Melayu Muslim Menurut Perspektif Syariah”. Latihan Ilmiah. Doktor Falsafah. Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Kuala Lumpur, 2017.
- “Taman Seri Puteri”. [portal rasmi JKM]. <http://www.jkm.gov.my/jkm/index.php?r=portal/left&id=dS9TbzMvUDFmazl0aXVLOGpoRTVzQT09>. (Capaian pada 11 Julai 2017).
- Tivya Mariappan. “Selepas lima tahun, Sekolah Harapan tercapai matlamatnya - Pengarah JAIM”. (12/05/2015), <http://www.astroawani.com/berita-malaysia/selepas-lima-tahun-sekolah-harapan-tercapai-matlamatnya-pengarah-jaim-59697>. (Capaian pada 10 April 2018).
- Umi Kalthum A. Karim. “Peranan Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia dalam Permasalahan Remaja”. *Jurnal Kebajikan Masyarakat*. Vol. 17, No. 2 (1994) : 27 – 28.
- Undang-undang Malaysia. [portal rasmi]. [http://Www.Agc.Gov.My/Agcportal/Uploads/Files/Publications/LOM/MY/Akt a%20355%20%20Akta%20Mahkamah%20Syariah%20\(Bidang%20Kuasa%20Jenayah\)%201965.Pdf](http://Www.Agc.Gov.My/Agcportal/Uploads/Files/Publications/LOM/MY/Akt a%20355%20%20Akta%20Mahkamah%20Syariah%20(Bidang%20Kuasa%20Jenayah)%201965.Pdf). (Capaian pada 14 Mei 2017).
- Vimmy Yasmine Abd Razak. Temu bual telefon dengan penyelidik. 24 Ogos 2017.
- “Visi dan misi LZNK”. [portal rasmi]. <https://www.zakatkedah.com.my/index.php/visi-misi/>. (Capaian pada 10 Jun 2017).
- Wahbah al-Zuhaili. *al-Fiqh al-Islami Wa Adillatuhu*. Juz. 7. Cet 3. Damsyik : Dar al-Fikr, 1417H/1996M.

- Wahbah al-Zuhaili. *al-Fiqh al-Islami Wa Adillatuhu*. Jil. 10. Cet. 4. Damsyik : Dar al-Fikr, 1997.
- Wahbah al-Zuhaili. *Fiqh dan Perundangan Islam*. Terj. Ahmad Shahbari Salamon et. al. Jil. 7. Cet. 1. Kuala Lumpur : Dewan Bahasa dan Pustaka. 2001.
- Wan Azmi Ramli. “Kebajikan Masyarakat : Masalah dan Cabaran”. *Jurnal Kebajikan Masyarakat*. Vol. 12. No. 2 (Disember 1990) : 22.
- Wan Liz Ozman Wan Omar. *Pengurusan Islam Abad Ke-21*. Terbitan Pertama. Kuala Lumpur : Utusan Publications and Distributors Sdn. Bhd., 1996.
- Wan Mohd Nasir Wan Abd Wahab al-Madani Al-Azhari. *Pengenalan Asas Kepada Maqasid Syariah : Objektif Hukum-Hakam Islam*. Cet. 1. Shah Alam : PSN Publications, 2012.
- Wan Nurasmah Wan Din. Pembantu RPNH. Temu bual oleh penyelidik. RPNH, Alor Setar, Kedah. 6 Mei, 2014
- Yusliza Yakimir Abd Talib. “Rumah remaja terlanjur”. (05/05/2016). <https://www.hmetro.com.my/node/135692>. (Capaian pada 22 Ogos 2017).
- Yusuf al-Qaradhawi. *al-'Ibadat Fi al-Islam*. Kaherah : Maktabah Wahbah, 1995.
- Yusuf al-Qaradhawi. *Dirasah Fi Fiqh Maqasid al-Syariah*. Cet. 2,. Kaherah : Dar al-Syuruq, 1428H/2007M.
- Yusuf al-Qaradhawi. *Fatwa Masa Kini*. Jil. 7 dan 8. Cet. 1. Terj. Zaidi Jalil, Munawwar Muhammad dan Norman Mohd Nor. Kuala Lumpur : Pustaka Salam Sdn. Bhd., 1995.
- Yusuf al-Qaradhawi. *Fiqh : Ekonomi Islam*, Cet. 1, Terj. Mohamad Dahlan Haji Arshad. Kuala Lumpur : Blue-T Publication Sdn. Bhd., 2009.
- Yusuf al-Qaradhawi. *Madkhal li-ma`rifat al-Islam : Muqawamatuhi, Khasaisuhu Ahdafuhu, Masadiruhu*. Kaherah: al-Maktabah al-Wahbah, 1996.
- Zainudin Sharif dan Norazmah Mohamad Roslan. “Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Remaja Terlibat Dalam Masalah Sosial Di Sekolah Tunas Bakti, Sungai Lereh, Melaka”. *Journal of Education Psychology & Counseling*, Vol. 1. Mac 2011 : 118.
- Zainul Rijal Abu Bakar. “Jangan Usik Perkara 121 Perlembagaan”. (23/02/2012). http://ww1.utusan.com.my/utusan/info.asp?y=2012&dt=0223&sec=Bicara_Agama&pg=ba_04.htm. (Capaian pada 18 Ogos 2017).

- Zakaria Stapa et.al. "Pendidikan Menurut Al-Quran Dan Sunnah Serta Peranannya Dalam Memperkasakan Tamadun Ummah". (2012). <http://www.ukm.my/jhadhari/makalah/khas2012/JD005862%207-22.pdf>. (Capaian pada 18 Mac, 2015).
- Zaki al-Din Syaa'ban. *al-Ahkam al-Syariyyah Lil Ahwal al-Syaksiah*. Cet. 6. Banghazi : Jamiah Qar Yunus, 1993.
- Zakiyah Jamaluddin. "Kemiskinan Dan Keciciran Dalam Pendidikan". *Jurnal Kebajikan Masyarakat*. Vol. 37 (2011) : 15.
- Zanariah Abd Mutalib. "Anak Tidak Sah Taraf Hak Ibu". (22/02/2012). http://www.malaysianbar.org.my/berita/komen_undang_undang/anak_tidak_sah_taraf_hak_ibu.html. (Capaian pada 18 Julai 2014).
- "123 bayi diselamatkan sejak lima tahun lalu". <http://www.sinarharian.com.my/nasional/123-bayi-diselamatkan-sejak-lima-tahun-lalu-1.432961> (Capaian pada 21 Disember, 2015).
- "3,980 remaja hamil anak luar nikah". (10/09/2016), <http://www.utusan.com.my/berita/nasional/3-980-remaja-hamil-anak-luar-nikah-1.380841>. (Capaian pada 11 April 2018).
- "4,652 kes penderaan libatkan kanak-kanak" (17/03/2017). [portal rasmi], <http://www.utusan.com.my/berita/parlimen/4-652-kes-penderaan-libatkan-kanak-kanak-1.458091>. (Capaian pada 14 Ogos 2017).
- "10,915 Anak Tidak Sah Taraf Di Kedah". *Sinar Harian*. 26 April 2015.